Autorius iš anksto nuoširdžiai atsiprašo visų tų, kurie apsakyme įžvelgs neegzistuojančias sąsajas su realiu pasauliu. Taip neturėtų būti, tačiau skaitytojo fantazijai juk ribų nėra...

KODĖL KAUNE[1] TILTAI TOKIE AUKŠTI

Užmušk draką - išgelbėsi tiltą!
(kauniečių patarlė)

- Na, na, na, tu čia man neskiesk, kaip "Raguočio" darykla alų, sakau gi, dar vakar girdėjau paskutinius pranešimus, kai Žaliakalnio krivis buvo pasijungęs prie eterio… Ir jokių sapalionių apie princesės Danos mirtį dar nebuvo…

Kalvis užsivertė bokalą "Gnomų ypatingojo", verdamo čia pat, "Pinavijos" smuklės rūsyje (gal todėl ypač bjauraus skonio, tačiau vos variokas už kaušą) ir paskandino savo ūsus bei abejones alaus putose.

- Jasnas dielas, nebu… Tfu, vos grįžti iš rytų goblinžemių, o liežuvis vis dar pinas… Tai sakau, ji, kartu su Dodžiu bėgo vežimu iš vienos tos prancūsių sostinės Paršiaus (mokslinčiai jį dar vadina Paryšiumi) užeigų, kalba, prisikirto už dešimtį, o mokėt tai nenorėjo… Na ir jautį, matyt, nelabiesiems, kas per naršų pakišo… Karoče, tfiu, sako ir važnyčiotojas tądien buvo prisisiurbęs kaip kempinė… O užeigos storabambis šeiminykas vijosi, sako, su virėjais visais, irgi vežimuosna susėdę, iešmais mosuodami… Na tai Danos sportinis jautis ir rėžėsi vienoj vietoj, posūkio kaip reikiant neišpjovęs, į tilto stulpą, pats galvą raguotą sau nusisuko, ale ir asabom kilmingom galą padarė… Jautį, sako, užeigos šeimininkas nusivilko, kaip atlygį už pravalgytus pietus, na, o Angliuose jau varpais skambina už Danos sielą… Šįryt, centriniam turguj krivis transliavo, į eterį pasijungęs, kai žmonės jam 30 grašių susimetė paklausyt apie Danos žūtį. Tu, jasnas… tfiu, reikalas dar drybsojai, vakarykštį alų pro šnerves pūsdamas, tai kur girdėt tau paskutines naujienas…

Ir pasipiktinęs kurpius padaužė į riebaluotą stalą savo vyšninės pypkės galvutę, kratydamas iš jos pelenus. Po to ėmė kimštis naują pigaus rusėniško tabako žiupsnį.

---

[1] Kaunas - tai vienas didžiausių Velniaus priemiesčių rajonų (kiti du – Kaišėdorys ir JonoVa), pasižymintis daugybę didesnių ir mažesnių tiltų (juk per jį teka upė Nepraris). Tai amatininkų, aludarių ir smulkių prekeivių rajonas. Pasižyminčiame nešvara ir itin blogomis gatvėmis čia gyvena karštakošiai, ambicingi ir rėksmingi, tačiau kartu itin patriotiški bei apsukrūs ir praktiški žmonės. Priemiestyje tradiciškai rinkimus laimi konservuotojai (finansuojami dzūkų grybų pramonininkų, pasisakančių už visą Kunigaikštystės ekonomikos perorientavimą į konservų pramonę). Kitos išskirtinės Kauno savybės: 1) Belaisvių alėja – didelė plati gatvė (pavadinimą gavusi žiloje senovėje, kai per ją vesdavo ilgas belaisvių virtines), kurioje uždraustas vežimaičių judėjimas ir kurioje verda prekyba. Kartu tai miestiečių pasivaikščiojimų, sandėrių ir sąskaitų suvedinėjimo vieta (sutemus ten pasirodyti nerekomenduotina); 2) Priemiestis liūdnai pagarsėjo kaip Kunigaikštystės organizuoto nusikalstamumo – mufijos (vadeiva Taktaras) gimtinė. Neišaiškinti nusikaltimai, korupcija bei teisybės paieška savais, o ne oficialiais kanalais (kad ir pavogus vežimaitį) - gyventojams seniai tapo įprastine rutina. 3) Gausybė vadinamųjų mikrovežimėlių, kurie praktiškai be perstojo zuja priemiesčio gatvėmis ir už varioką pristatys jus į bet kurią Kauno vietą.

Telieka pridurti, kad "Pinavijos" smuklė įsikūrusi pačiame Belaisvių alėjos gale, kaip tik ant Kauno ir Žirmūnės rajonų ribos, todėl joje visad pilna žmonių iš įvairiausių Velniaus vietų, o ne vien "čystakrovnų kauniečių", kaip šie mėgsta save vadinti.

- Šthai prie kū prived skolos šmūklėi! - riktelėjo nuo baro Bromas (tikrąjį vardą – Abraomas, primindavęs tik labiausiai įsiskolinusiems lankytojams, grasindamas juos nusiųsti pas savo bendravardį debesyse) "Pinavijos" šeimininkas.

- Ale būta dyvo, kad į tiltąstulpį taip sau sprandą nusisukc! – garsiai nusistebėjo jaunas šviesiaplaukis dzūkelis, atvežęs į smuklę grybų vežimą ir dabar smaksintis prie bokalo. – Išeina, kad ir kunigykščiai, kaip ir prasti žmogeliai Dzievop dūšią atiduoda…

- Bet ir stulpas, sakau, tas turėjo būt kaip reikiant, - kalvis pėmė nuo stalo vytintą karosą, pauostė ir susiraukęs padėjo atgal. – Sakau jum, tie pran… pran…ciuciai, tiltus statyt moka! Tokio jokis Drakas Beplunksnis nenuneš…

- Drakas? – dzūkelis pajuodusiu nuo grybų syvų pirštu pastūmė tolyn nuo savęs džiovintą karosą – Tėvs tik šiemet išleido pirmasyk kremblius[2] miestan nuvežt, kai prieš porą metų man vežimą iš panosės nudžiovė… Net vežimsargis nepadėjo, o buvau tik minucei…

- Ooo… Drakas ir Girinis… Jų iškamšas, sako, pakabins muncipaliniam Kauno Karo muziejuj. Gal ir su Kairiniu taip atsitiks, jei tas žvynuotą snukį kur susigurins… Bo baisiai jau mėgsta savo tą… Ekrobatiką visur rodyt. Tai ką, ten pas jus, grybų užkampy ir apie Drakus nieks negirdėjo? Turėtų praskrist juk rudeniop virtinėm virš medžių?..

Dzūkas gūžtelėjo pečiais:

- Praskrend, aišku, kū nepraskris, kic dar ir aviokę kokią žemyn nusleidęs pascvers… Ir ko juos į tuos pietus žiemop traukia? Lekia vircinėm, stūgauja, lyg grybų kašę išvertę…

Kurpius prisimerkė, metė greitą žvilgsnį į savo ištuštėjusį bokalą ir staiga pagyvėjo:

- Tai statai bernas alaus ir išgirsi apie Draką su Giriniu, kaip jie per Atlanto okijaną skrido, kad čia sau galą rastų, apie Kairinį papasakosim, kaip tas kairį naujo plytinio tilto stulpą nunešė ir, aišku, apie tai, kodėl Kaune tiltai tokie aukšti… Tau juk su savo voveruškom į miestą kratantis per tiltą važiuot tai reikėjo, ką? Matei? Arkliokai nesbaidė aukštybės? Tai mum 10 metų tilto mokesčius mokėt reikėjo, o ir dabar nuo kiekvieno po varioką paima už pravažiavimą.

- Eee…, - šviesiaplaukis dūkelis mintyse sumetė kiek alaus bokalų jis išreikalaus savo kaimo smuklėj, perpasakodamas išgirstą istoriją - Gerai. Šeiminyke, tris pusbernio[3] bokalus!

- Mum – gaspadoriškus, - choru paskubėjo pridurti kurpius su kalviu, patogiau įsitaisydami ant sunkių ąžuolinių suolų. Kalvis sugniaužė rankoje karosą, kurpius išpūtė tabako dūmų debesį į plubes. – Na tai klausai, vaikas. Visks nutiko dėl tų tiltų. Tiltai, sakau, toks daikts, kur pasaulį suka: nerasi žmogaus, kad gyvenime nebūt žengęs per tiltą, kitas dar ir galą randa nuo jo nusritęs, ar kaip va toji princesė Dana… Bet nėr pasauly daikto smagesnio drakonui, o ypač jų kvailam plėviasparniui jaunikliui, už tiltus. O jei dar virš upės… Praskrist po juo, sparnais plėvėtais mosuojant, liepsnas iš snukio leidžiant ir žmogelius, kas ant tilto būva, gąsdinant… Sakau: nėr smagesnio jiem dalyko! Ypač, kai rudeniop metai lenkias ir būriai tų žaliasnukių driežų per mūs padanges pietuosna traukia. Kelionė, žinia, ilga, tai jaunesni drakonėnai vis atsiskiria nuo virtinės – kas ožkas pavaikyt, kas kaimo mergiotes pagąsdint, bet labiausiai juos masina tiltai. Bo drakonui pranert po tiltu, tai tas pat, kas mum, atsiprašant, pusmergę į krūmus užverst… Garbė jiem, matai,

---

[2] Dzūkai taip vadina grybus.

[3] "Pinavijos" smuklėj, mėgdžiojant centrines Velniaus užeigas, 0, 3 litro bokalas pavadintas "pusbernio", 0, 5 litro – "berno", o 0, 75 litrų – "gaspadorišku".

šaunumo ir vikrumo parodymas, taip sakant. Ir kuo mažesnis tarpas tarp vandenioko ir tilto, kuo didesniu greičiu drakas po tiltu pralėks, tuo daugiau jam, mat, šlovės… Et. Žinai kiek anksčiau vien Kaune tiltų buvo? Dvi desėtkos. Bet nelaimei, kai šiaurėj, tojoj Estonijoj juos ėmė medžiot katapultom ir tais didžiaisiais arbaletais, kaip juos ten…

- Zenitiniais juos vadin, - įsiterpė kalvis, O strėlės – žmogaus ilgio! Gaučiau užsakymą tokiai antgalį nukalt, tai mėnesį darbo užtektų…

- Jo, cenitiniais arbaletais. Dėl odos, žinia, tuos drakonus nuo dangaus skina šykštuoliai kiuliamajės[4]… Knygų įrišimui. Tai va. Po to, tų drakų oro keliai pasikeitė, pakrypo pietuosna, taip sakant. Na ir vienas tų oro kelių kaip tik kerta Velniaus pakraštį… Tiesiai virš Kauno kitąsyk praskries nelabieji! O žinai, drakų virtinė, kai virš miesto lek… Visad bandoj atsiras kokis visai žaliaskūris, kur tai vėjarodį į padanges nusneš ar varpinei stogą nukels… Ir dažniausiai tokis vienas paskui save ir kitus patrauks pašėliot… Tai dėl to nuolat Kauno tiltai ir kentėdavo. Dabar viso labo penkis turim, tai mąstyk kodėl. Drakonai! Nunešiojo vieną po kito bjaurastis, žinai juk, kai viens paskui kitą dvidešimt po tiltu neria, visad atsiras koks kukulakis, kurs kryptels ne ten, uodega, letena ar sparnu užkabins ir jau lek tilčiuks į vandenį… Kitąsyk ir su žmogeliais, kas nespėjo nuo tilto nusirioglint… Todėl Kaune dabar tik penki likę, ale visi nauji… Bet jau pastatė tai pastatė aukštybę, tuos penkis, samdė trolmeistrius iš pačio germanų krašto. Ir čia vis dėl to pestivalio, jo, tiesą sakau, kalvini?

Tas, vietoj atsakymo karoso uodega tik nubrėžė riebaluotam stale ilgą vingiuotą liniją ir perkirto ją keliais trumpais brūkšniais.

- Štai. Taip pro Kauną tek upė Nepraris. Bet tu netikėk pavadinimu – kasmet praryja tai tą, tai aną, pernai, va, kaimyno šuva nuskendo… Tie brūkšniai – tai mūsų tiltai, penkis turem. Šeiminyk, velnis tave, Bromai, kur mūsų gaspadoriškas?.. – ūmai užbaubė kalvis, sekundei nutraukęs savo aiškinimą. Po to vėl pasisuko į dzūkelį, kiek įbaugintą to riksmo, toliau tęsdamas pasakojimą:

- Taigi, prasdėjo visks kai mūs rajone apsigyveno tokis suvalkietis Petras Petrauskis…

***

[4] Šitaip žargoniškai Kunigaikštystėj buvo vadinami estai.

Aukščiausias tiltas nunešamas pirmiausia
(drakų patarlė)

- Alarma! Alaaaaaaarma!... Drakonščina tiltan leidžias! Nuo tilto, velnias jus… Bėkit, kas galit! Drakas tuoj pusę tilto nusneš! Alaaaaaar…!

Petras[5] keikdamasis pakišo galvą po pagalve, o iš palovio iki jo atsirito toks pat nepatenkintas Zosiuko niurzgėjimas bei bruzdesys – nutrijukas, berods, taip pat lindo gilyn į palovį, kad negirdėtų to veriančio storo, persigandusio miesto sargybinio baubsmo.

- Von nuo tilto, sakau, ar apspangę! Greičiau… Lydekini, Svambi, prie dešinio krašto! Drobę, leiskit, drobę, kad jums kur rūgusio alaus kas pakištų! Drobęęę..! Pusgalvių šaika, kitaip mokėsit už tiltą!.. Ką, kablių atkabint nemokat?..

Petrauskis įsiutęs trenkė ranka per šiaudinį čiužinį. Šalpusniai ir nasturtos! Iš pačio ryto tie liurbiai kelią alasą… Ir koks velnias jam liepė nuomotis kambarį prie tilto?..

Bet čia jo ausis pagavo tolimą odinių sparnų šnaresį. Nejaugi? Drakai?

- Drakai – durakai[6]!... - tuo tarpu pasigirdo lauke gatvės berniūkščių spygavimai.

Sparnų skrodžiamo oro gausmas vis stiprėjo, tad Petras galų gale šoko iš lovos bei puolė prie lango – ką nejaugi vėl drakonų banda pralekia? Ir koks nors pakvaišėlis vėl atsiskyrė nuo virtinės, kad pagąsdintų dorus kauniečius? Kad tik tas žaliasprandis neužkabintų uodega namo stogo – Petrauskis kaip tik nuomavosi kambariuką palėpėje.

Pripuolęs prie lango, jis išvydo, kaip miesto gvardiečiai, ką tik baigę vaikyti žmones nuo tilto (ten riogsojo palikti vežimaičiai, bailiai baubė, maurojo ir blaškėsi juose įkinkyti galvijai), dabar karštligiškai traukė sunkią drobę nuo didžiulio veidrodžio. Pastarasis jau porą savaičių, vos nuo pasienio pranešus, kad virš miškų jau stūgauja pirmosios drakonų virtinės, kabojo nuleistas ant keliolikos tvirtų virvių tarp tilto ir vandens paviršiaus. Jį uždengė drobe, po to, kai nuo nepakenčiamo blizgesio labiau saulėtomis dienomis praeiviai ėmė skųstis akių skausmais, o vienas gatvės berniūkštis buvo pagautas besitaikantis į veidrodį iš laidynės. Vaikiūkštį gerai išpėrė – Kauno iždui didžiulis veidrodis kainavo per dvidešimtį tūkstančių sidabrinių, o dirbinį atvežė čia iš pačios Šekijos, kur turbūt nieks nė girdėt nebuvo girdėjęs apie kokius nors drakus.

Petras pajuto, jog kažkas, minkštas ir šiltas, užsiropštė jam ant pėdos, švelniai braižydamas mažučiais nagiukais odą. Jis pasilenkė ir pakėlė nekantriai niurzgiantį nutrijuką ant peties.

- Vyniojam drobę ir nuo tilto, avigalviai! Ne, nespės… Vyniojamės, sargyba...! Meskit ją, meskit tą drobę, paskui paimsim, jei kas čia iš viso liks!

Gvardiečių kapitonas, kuriam ir priklausė paskutinė "optimistinė" prognozė, dėjo į kojas, o jo padėjėjai irgi metėsi kas kur, nes…

---

[5] Petras Petrauskis – suvalkietis, mėgsta gerą alų, jam prasto "Šikulinio" nepakiši. Turi naminį žvėrelį – nutrijuką Zosiųką. "Eureka! Karamba! Nebeprisikiškiakopūsteliausiu!" - dažnai naktimis skamba iš jo lango, o apačioje miegantys pensionato gyventojai, pabudę, ima trankyti į lubas šepečių kotais… Suvalkietis nuomoja kambarį pensionato palėpėje (pigiau), su langu į apylinkes, tad naktimis prisireikia kartais ropštis ant čerpėto stogo, vaikyt katinus ir kates, miaukiančius meilės dainas.Verčiasi išradimais. Paskutinis gerai parduotas įrankis – konservų atidarytuvas, sukurtas vieno Dzūkijos uogų ir grybų magnato užsakymu. Mėgstami posakiai: "buks kaip nutrijos snukis", "iš jo pinigus kaip už pieną atgausi", "rožių krūmas", "Nebeprisikiškiakopūsteliausiu", "Šalpusniai ir nasturtos"…

[6] Дурак -rus. k. reiškia "kvailys".

- ŪŪŪŪAAAAŪŪŪŪAAAAA….!

Namas suvirpėjo, o ant letynų ėmė bailiai barškėti lėkštės. Zosiukas ūmai nusprendė perlaukti įvykius saugesnėje vietoje ir palindo Petrui po marškinių apykakle.

- ŪŪŪŪAAAAŪŪŪŪAAAAA…. HHRRRRGGGHHH!

Ūžesys jau sustiprėjo taip, kad nebūtum išgirdęs nė kaip šalia ausies spiegia sidabrinio už paslaugas negavusi kekšė. Nuo aplinkinių namų pradėjo lakstyti į šonus blogai pritvirtintos čerpės, į orą pakilo dulkių debesys, sušniokštė prie žemės vėjo lenkiamų medžių lapija. Didžiulė pilka dėmė, staiga išdygusi tolimajame Nepraris gale, kur upė daro vingį, dar labiau padidino greitį – gigantiški plėvėti sparnai pakėlė į orą vadens purslus, o drakonas staugdamas pikiravo tiesiog į tiltą, ant kurio maurojo ir purtė savo ilgaausę galvą vienintelis ten likęs gyvas padaras - paklaikusi nešulinė asilė. O po tiltu ant vyriškos rankos storumo šikšninių virvių lėtai siūbavo didžiulis veidrodis – inšinieriaus Ivano sumanymas. Petras prisiminė paskutinį Kauno rajono tarybos narių susiėjimą, kuriame šis nežinia iš kur išdygęs rusėnas pateikė savo taip vadinamąjį "veidrodinį projektą".

-…tokiu būdu žemyn lekiantis drakas dar gerokai prieš tiltą išvys savo atvaizdą patilty, o kadangi bukas tai padaras ir neprotingas gyvulys, tai pamanys, jog priešais jį atlekia kitas jo veislės ugnimi spjaudantis galvijas… O kadangi bailus tai ir silpnų nervų driežas, tai išsigąs jis susidūrimo kaktomuša su savo tėvynainiu… Ir šaus į padangęs, uodegą pabrukęs, ir lėks nuo miesto ir jo tiltų, kaip mmm… Akis išdegęs… Ir nebetrukdys daugiau miestelėnų ramybės jokia žaliadriežių veislės skraidanti baidyklė… Ir tam tereiks (juokina pagalvot!) vos 25 tūkstantinių sidabrinių…

- Atleiskite…, - Petras pabandė įsiterpti (jį čia pakvietė dėl akių – kad kaip išradėjas įvertintų rusėno išmislą, bet, kaip paaiškėjo vėliau niekam to įvertinimo iš tiesų nereikėjo), - Aš dėl to veidrodžio…

- … išties juokinga kaina tokiam dideliam priemiesčiui, ypač jei atminsim kiek kainuoja pastatyt naują tiltą… - toliau tęsė Ivanas, metęs piktą žvilgsnį Petro pusėn.

- Juk jei jauniklis drakas atskris iš kitos pusės, nei bus paka… - bandė tęsti Petrauskis, bet jį nutildė pikti Kauno tarybos narių žvilgsniai – išradėjas pasirinko netinkamą momentą savo pastaboms – juk Ivanas ketino kalbėti apie kainą!

- Man, manau, užtektų menko, sakykim, 5 tūkstantinių dukatų atlygio, kadangi kuklus esu ir nedidelių poreikių žmogus, - nulenkė galvą veidrodinio projekto autorius, toliau ignoruodamas išraudusį Petrą.

- Plėšimas! – karktelėjo gebėjimu derėtis pagarsėjusi senė Magdė (jai priklausė Kauno priemiestyje esanti didžiausia Kunigaikštystėje muilo gamykla). – Vien už tai, kad pats komanduosi – susišluosi penktadalį veidrodžio kainos… Mes ir be tavo tauškalų galime atsitempti veidrodį – ir gal net ne veidrodį – gal užtektų gerai ūkišku muilu nublizginto skardos gabalo…Pora tūkstantinių – ne daugiau! Kur tu Rusėnijoj gausi tokius pinigus?..

- Panelė Magdalena tikriausiai neįsivaizduoja, kad užmokestis žmonėms, komandiruotiems prižiūrėti veidrodžio gamybą Šekijoje, taip pat prižiūrėsiantiems jo saugumą transportavimo metu, taip pat - taisyklingą įtaisymą po tiltu, būtų kur kas didesnis nei mano prašoma kukli suma…, - vėl nulenkė galvą Ivanas.

- Tačiau tas veidrodis gali būti… - paskutinisyk pabandė laimę Petras.

- Nurimkite ponas Petrauski nurimkite, - burbtelėjo Kauno priemiesčio priemeras[7] *Šustrauskis. – Suprantu, kad jūs iš Suvalkijos, bet… Dėl kainos*

[7] Pareigybė, reiškianti miesto rajono valdytoją. Visam Velniaus miestui, kaip žinia jau kuris laikas vadovauja meras Redlandas Fuksas, o miesto rajonus, tokius kaip Žirmūnė, Antankalnis ar, pagaliau,

susitarsime – juk bet kada galime įvesti naują laikiną mokestį, pavadinę jį, kad ir "veidrodiniu"...

Ką gi, nuo Ivano sumanymo dabar priklausė nei daugiau nei mažiau, kaip vieno tilto bei jaunos persigandusios asilaitės likimas… Tik… Nejaugi drobė dar nenuimta? Petras palinko į priekį, jausdamas kaip Zosiukas, muistydamasis, spraudžia nosį kažkur jam į pažastį. Veidrodis vis dar liko tebekabėti virš vandens, labiau panašus į didžiulį tamsų stačiakampį, nes…

- Kodėl gi jis nespindi?! – pasigirdo šauksmai tarp žmonių, susigrūdusių krantinėje.

"Švenčiausiasis rožių krūme…", - sušnabždėjo sau po nosimi Petrauskis ir koja prisitraukė arčiau lango karklinį supamą krėslą. Ką gi, reginys turėtų būti neprastas. Jis greitai iškratė iš užančio karštligiškai besipriešinantį nutrijuką ir šnibžtelėjo padarėliui žodį "Alus!" Tai buvo vienintelis dalykas, kuriam Petras dresiravo gyvūnėlį – Zosiukas, vis dar nepatenkintai niurgzdamas, nubėgo prie praviros spintelės kambario gilumoje, kad, nustvėręs už kakliuko, atvilktų šemininkui grindimis tamsrudį butelaitį "Vyturio" daryklos alaus.

Per tą laiką drakas, jau įveikė didžiąją kelio dalį, o didžiulio žalio kūno skrodžiamo oro šnioškesys beveik visiškai užgožė žmonių riksmus pakrantėje. Padaras, staugdamas taip…

- ŪŪŪŪHHHHRRRRAAAAAAAA!!!!!

…jog daugeliui net užgulė ausis, taikė tiesiai į vidurį tarp vandens ir tilto. Matėsi, kad drakonas puikiai apskaičiavo atstumą bei greitį ir laimingesnę jam dieną, tikrai būtų saugiai bei šauniai praskriejęs apstulbusių kauniečių akyse, tačiau šiuokart bėda buvo tame, kad nemažą erdvės dalį užėmė ant virvių besisiūbuojantis…

- Idiotas, - sumurmėjo panosėje Petras. – Kvailys. Juk veidrodis visada atspindi tik į vieną pusę, o drakai…

"… gali atskristi visai iš kitos pusės…", - mintyse užbaigė jis ir apmaudžiai mostelėjo ranka, žvelgdamas, kaip didžiulis driežas, pačiu paskutiniu momentu pastebėjęs sau prieš nosį tamsų ant virvių kybantį stačiakampį, kryptelėjo į kairę, beviltiškai bandydamas įsisprausti į mažutį erdvės lopinėlį tarp kairiosios tilto atramos bei veidrodžio…

- Džruuuunkšt! Džyyyyyr!

Baisus smūgis, rodos, supurtė visą krantinę ir atsirito net iki Petrauskio palėpės… Kaip visada – kai žmogus, o šiuo atveju padūkęs drakų jauniklis, bando vienu metu išvengti dviejų galimų blogybių, jam nepavyksta susidoroti nė su viena… Visi aiškiai matė, kaip padaras, juokingai atkišęs letenas į priekį, rėžėsi tiesiai į kairį tilto stulpą ir…

- AAAAACH…., - skausmingai aiktelėjo miestiečių minia, žvelgdama kaip pusė tilto bemat paskendo didžiuliame pakilusių dulkių debesyje, o vanduo statinio apačioje net suputojo nuo krintančių plytgalių bei drako sparnu kliudyto veidrodžio šukių… Beveik kiekvienas mintyse dar kartą perskaičiavo sidabrinius, kuriuos buvo sukišęs mokesčių pavidalu veidrodžio bei tilto gamybai…

Prunkšdamas ir spjaudydamasis mažutėmis liepsnelėmis (jis aiškiai buvo kiek apkvaišęs bei išsigandęs nuo smūgio), drakas išnėrė iš dulkių debesio kitoje tilto pusėje, vis dar mašinaliai tebelaikydamas tarp poros didžiulių letenų įstrigusią gerą

Kaunas, valdo jo pavaduotojai – priemerai. Priemerų Taryba iš savo tarpo renka Velniaus merą 4 metų laikotarpiui. Gi patys priemerai būva renkami paprastų žmogelių kartą kas keturius metelius taip vadinamuosiuose Namų Valdybų rinkimuose (pagal Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos I Statutą, skirsnis 7, strp. 9).

tiltąstulpio dalį – likusioji, kiek buvo galimą spręsti pro sėdančias dulkes, dideliais trupančio mūro gabalais byrėjo į vandenį…

- HHHHRRRGGGGŽŽŽŽ! – žaliaodis drakas paleido letenose laikytą tilto dalį ir staiga, itin stačiu kampu pakilo į orą, pašėlusiai plakdamas sparnais – tai buvo unikali oro figūra, vėliau gavausi "Kobros" pavadinimą… Su ja vėliau drakas, kuriam nuo tos dienos tvirtai prilipo Kairinio pravardė, išgarsėjo dar daugelyje pasaulio šalių oro akrobatikos varžybose, tačiau tuo tarpu...
- Idiotas! – ūmai pasigirdo šūksniai minioje. – Avigalvis!

Petras pasilenkė į priekį, stengdamasis įžiūrėti minioje Ivaną.

- Kairinis! Kairinis tiltąstulpis… Kairį tilto stulpą nusnešė!… - pro baisų yrančio tilto bildesį sunkiai prasimušė žmonių šauksmai. – Tiltas! Žiūrėkita į tiltą!

Tuo tarpu gražusis mūrinis Aleksoto tiltas, už kurio statybą visa rajono bendruomenė kadais pora metų stenėdama mokėjo plėšikiškus mokesčius, lėtai grimzdo į vandenį. Ne, statinys nesubyrėjo į gabalus – tiesiog, likusi vienintelė tilto atrama pamažėle gniužo, skilinėjo, byrėdama į vandenį akmeninių riedulių lietumi, o tiltas didingai, it pasmerktas okijano laineris, su šnioškesiu slėpėsi po vandeniu… Štai, pūkštelėjęs, paniro po vadeniu ir visas tilto pagrindas…

- Amen asilikei, - liūdnai ištarė Petras ir pastatė ant palangės tuščią alaus butelį.

Ten kur vos prieš porą minučių baltavo saulėje dvi atraminės tilto kolonos, dabar tik sūkuriavo ir putojo tamsus upės vanduo, plakdamasis į virš vandens kyšančius tilto kolonų likučius. Vandens paviršiuje suposi kažkokie ryšuliai, lentgaliai, medinės vežimaičių dalys ir… Čia Zosiukas džiugiai suniurzgė bei ėmė lakstyti pirmyn – atgal medine palange. Taip, dvi ilgos ausys, kurios staiga iškilo tarp putojančių verpetų – ir upės pakrantėje šurmuliuojančius žmones ūmai nustelbė gailus

išgąstingas maurojimas – asilė aukštai iškėlusi pailgą snukį, energingai ėmė irtis kairiojo kranto link.

- Ei, čionai, čionai, kvailas gyvuly! - šaukė jai nuo kito kranto, staiga nežinia iš kur atsiradęs šeimininkas, tačiau asilaitė, matyt, turėjo savo nuomonę apie bėdoje ją palikusį žmogų. Ji leido save srovei panešti kiek tolėliau ir prunksdama bei purtydama į orą vandens purslus, išlipo į karklynu apžėlusį krantą. Dar kartą demonstratyviai pasipurčiusi, asilaitė pradingo krūmyne.

- Aha, - Petrauskis sunkiai pakilo iš krėslo. – Vadinasi šįkart apsiėjome be aukų. Bet ką tas puskvaišis Ivanas kitasyk sugalvos – gal pakabinti šalia tilto kaliausę - drako iškamšą?…

Jei Zosiukas būtų mokėjęs gūžtelėti pečiais, jis tikrai būtų taip padaręs. Tačiau padarėlis ir be to buvo užsiėmęs – tempė tuščią butelį nuo alaus į tamsiausią palėpės kampą, kur rikiavosi nemaža tokių pat butelių eilė. Nutrijukas gerai žinojo nebylų judviejų susitarimą – susikaupus keturiom dešimtim tuščių butelių Petras perka jam arbūzą, kuriuos Zosiukas beprotiškai mėgo.

***

Didžiosios asmenybės visada susidurdavo su dideliu vidutinybių pasipriešinimu.
(Iš drako Drabindranato Takorės staugsmo, jam pikiruojant į Rygos tiltą, o miestiečiams ėmus jį apšaudyti zenitinėmis strėlėmis)[8]

- By! By! Sy! – sušuko krivis, monotoniškai barbendamas į žemę savo ąžuoline susuktagale lazda: - Pradedame popietinę žinių laidą (su sinchroniniu pasąmoniniu krivio Eugenijaus iš Rumšiškių, vertimu) iš Anglijos…

Krivis, sekundei nutilo, o po to kažką užgiedojo, paspringęs, bandė tęsti, užsikosėjo, kažką suburbėjo panosėje ir, nusišluostęs burną balta lininių marškinių rankove, ūmai sustingo, įsmeigęs savo paraudusias akis į tolį.

- Jam niekaip nesiseka gerai sudainuoti įžanginės šitųjų anglių melodijos, todėl ir iš žmonių ima kiek mažiau, - paaiškino į turgų apsipirkti atėjusiam Petrui gatvės berniūkštis. – Tie juk tarpuose tarp kiekvieno naujo pranešimo savo Londinijuje paleidžia druidų choro melodijas, o mūsiškiai kriviai… Žinai juk kaip jie su druidais sugyvena..!

Berniūkštis nutilo ir, pasinaudojęs proga, nukniaukė nuo šalimais esančio prekystalio didelį pernokusį grakšteiną[9]. Tuo tarpu baltmarškinis krivis pagaliau užbaigė savo neaiškų murmlenimą, baigęs kažkuo panašiu lyg ir į "Gode seivink kingą", atsiduso, bei prašneko normaliu, kiek pavargusio žmogaus balsu:

- Londinijus: karališkoji šeimyna pareiškė, pasipiktinima dėl gandų, jogei princesės Danos žūtį galėjo organizuoti slaptoji druidų tarnyba, vadovaujama ahento 770 Jeimso Fonto. Šeima, kaip ir visi karalystės piliečiai gedi dėl šios tragiškos katastrofos…

---

[8] Galbūt pats laikas būtų pastebėti, kad drakai nepaprastai mėgsta kolekcionuoti vadinamuosius drakonizmus (kaip gruzinai tostus). Kiekvieno iš jų žalioje galvoje slypi tūkstančiai šių drakiškos išminties perlų. Deja, žmoniją dažniausiai pasiekia tik tolimi bei, dažniausiai, iškreipti ar gerokai perdirbti šių posakių aidai, kuriuos patys žmonės pavadino aforizmais. Vis dėlto iki šių dienų išliko vieno, didžiai protingo drakų veislės atstovo posakiai ir pastebėjimai, kuriuos tas išsakė ne savo noru sulaikytas latgalių sostinėje Rygoje ir kuriuos užrašė tenykštis krivis - šurnalistas. Nuogastaujantiems reikia pasakyti, kad draką, už padorią aukso krūvą, giminaičiai išpirko, taigi, jam nesibaigė taip blogai, kaip iš posakių gali atrodyti… Šie posakiai dabar sudaro ištisą vadinamųjų "Rygos drakonizmų " ciklą.

[9] Obuolių rūšis.

Muskva: pranešimai, jog Šeršėnijos sukilėliai pasaloje prie Gudermėsio išskerdė karinę rusėnų raitelių koloną, yra visiškai melagingi, šiandien pareiškė rusėnų armijos atstovas spaudai Bespravdijus Dezinformas. Tuo tarpu pačių šeršėnų pranešimais per šį užpuolimą žuvo mažiausiai 40 elitinės Paskovo vėliavos riterių ir sudeginti du šarvuoti rusėnų kovos vežimai…

Berolynas: kaip pranešė OGIA[10], artimiausiu metu kompanija "Lupt Hansa" ketina pradėti naujų keleivinių bei krovininių dirižablių "Karschtas Ceppelinas" eksploataciją. Tikimasi, jog šie naujo modelio dirižabliai galės pakelti į orą dvigubai daugiau krovinių ir keleivių.

Vėšlingtonas: vis dar nekyla skandalas, kilęs Baltuosiuose rūmuose, kur pats Jungtinių Valsčių presidentas buvo apkaltintas… eee… ("Cenzūra", - sušnibždėjo Petrui visažinis berniūkštis, - "vos tik žiniose prasprūsta koks riebesnis žodis - eterį sekantis KDK[11] jį iškart užblokuoja) …santykiavo su jaunaja rūmų stelažuotoja, remontavusia Ovalinį kabinetą. Savo ruožtu rūmų administracija jau pareiškė oficialius kaltinimus minėtajai stelažistei Monikai, apkaltinusi ją nevalyvumu (ištisus keletą mėnesių neplovus suknelės), kuris neatleistinas tokios prestižinės įstaigos darbuotojai…

Įdomybės: Didžiosios Lietuvių Kunigaikštystės sostinėje Velėnoje…, atsiprašau, Velniuje, į šiltuosius kraštus praskrendanti drakonų virtinė eilinį kartą apgadino vieną iš miesto tiltų. Visos miestiečių pastangos nubaidyti šunytes…, atsiprašau, šunybes mėgstančius drakų jauniklius didžiuliu veidrodžiu baigėsi, kaip ir reikėjo tikėtis, tik minėto veidrodžio šukėmis, minėto tilto griuvėsiais bei belaike vienos nešulinės asilaitės žūtimi…

"O juk gerai informuoti, niekšai", - išsiblaškęs pagalvojo Petrauskis, - "matyt vietinės agentūros pranešimu remiasi. Tik dėl asilikės suklydo.".

- Reikia manyti, kad nelaimingieji velniečiai, kitasyk bandys sugundyti praskrendančius drakonus didžiuliu kosmetikos rinkiniu – kalbama, jog veidrodį sudaužė ir tiltą nuvertė drakė, kuriai nepatiko jos atvaizdas… Šiaip ar taip, o miesto valdžia jau rimtai svarsto planą Kauno priemiestyje, kurį dažniausiai nusiaubia šie sparnuoti driežai, atsisakyti tiltų ir imti naudoti keltus… Ta pačia proga norėtume pridurti ir paraginti Didžiąją Kunigaikštystę pagaliau įsigyti naujausių amerigietiškų zenitinių arbaletų "PADriotas"[12] sistemą, kurią jau išbandė bei įsigijo visos jos šalys – kaimynės…

Sunkiai atsidusęs, krivis baigė transliavimą ir atsimerkė. Į jį piktai spoksojo dešimtys baltų įsiutusių miestiečių akių. Daugelio kumščiai buvo sugniaužti, kai kurie prekeiviai rausėsi savo pintinėse, ieškodami apgedusių vaisių ar kiaušinių.

- Aš… Ką? Vėl pranešiau kokias prastas naujienas? – kiek pasimetęs sušnibždėjo žiniuonis, nervingai ranka tapšnodamas odinį kapšelį (štai dėl ko kriviai visada transliuoja tik paėmę užmokestį į priekį).

- Tuojaus duosim mes tau naujienas! – užkriokė ūsuotas gvardiečių kapitonas, galingais pečiais ūmai praskyręs žmonių minią. – O ar į miesto iždą šį mėnesį mokesčius pats sumokėjai, ką? Mano sąrašuos tamistos nėr, o kapšas pas patį kaip karvės tešmuo variokų prikimštas… Bus tau – drakonei atvaizdas nepatiko… Būsi pirmas sumokėjęs mokestį naujo tilto statybai!.. Mūrinio tilto, kad jokis drakas

---

[10] Oficialioji germanų informacinė agentūra.

[11] Krivių Dorovės Komitetas.

[12] PADriotas (Prieš Atskrendančius Drakonus) – zenitinė automatinių arbaletų sistema, dažniausiai naudojama baidant nuo miestų drakonus bei, karo atveju, priešo žvalgybinių oro balionų numušinėjimui. Vis dėl to pirminis šio ginklo tikslas buvo būtent apsaugoti miestiečius nuo drakonų siautėjimų – ką rodo ir ginklo pavadinimas.

nenuverstų, o sau sprandą žvynuotą nusisuktų – bo valdžia jau davė parėdymus jo statybai… Girdėjot? Naujas mokestis! Meistrai samdomi iš pačios Germanijos!

Gūžtelėjęs pečiais, Petrauskis skubiai patraukė šalin. Išgirdus apie naujus mokesčius, priemiesty gali kilti riaušės… Jis beveik neapsiriko – po penkių minučių nemaža minia iš turgaus jau patraukė link inšinieriaus Ivano namų – atsiimti pinigus už "veidrodinį" mokestį, ar, jei nepavyks, bent iš dūšios pasišnekėti su nevykėliu meistru… Gvardiečių kapitonas pabrėžtinai abejingu žvilgsniu nulydėjo įtūžusius žmones ir, nusisukęs į šoną pradėjo įnirtingai derėtis su kažkokia bobele dėl kopūsto galvos. Žinoma, gvardietis ketino prisistatyti prie inšinieriaus namų tik tuomet, kai minia pastarąjį bus jau gerokai apkūlusi. Prisistatyti tam, kad pareikštų kaltinimus dėl Kunigaikštystės lėšų švaistymo ir patupdytų belangėn, kol teismas išskaičiuos iš vargšo Ivano maždaug trisdešimties metų būsimų atlyginimų sumą, tolygią veidrodžio kainai…

Tik Petras gerai žinojo, kad ir miestiečiai, ir kapitonas gerokai pavėlavo. Inšinierius, paslėpęs galvą po tamsiu apsiaustu su dviem, sunkiai apkrautais nešuliniais asilais, paliko miestą dar nenusėdus sugriauto tilto sukeltoms dulkėms…

***

Tas neklysta, kas nieko nedaro.
(Drabindranato murmesys jam numušus latgalių tiltą)

"Kuuuur tamsūs grioviai, snaudžia gnomai tenai
Iiir barzdosna suuunkiai pūtuoja,
Pooo rankom kirviai, ieeetys ir rastgaliai,
Taaai mūsų jie tuuurtus saugoooja…"

…pro pusiau praviras "Pinavijos" smuklės, ūmai išsiveržęs storas gvardijos kapitono (šventusio senelės gimtadienį) baubsmas, pabaidė taikiai ant tvoros burkavusių balandžių porelę ir paukštukai staigiai šovė į nakties dangų, pasipiktinę plasnodami sparnais.

Bet šiaip tąnakt rytinėje Kauno dalyje buvo neįtikėtinai ramu. Tad jei tą vėlų vakaro metą, koks nepažįstamasis būtų užklydęs Šermukšnyno gatvėn, vargu bau ar galėjo ką įdomaus išvysti blyškioje dylančios mėnesienos šviesoje… Na, gal tik kur ne kur lengvo nakties vėjo nešiojamus pageltusius riebaluotus popiergalius, (atpūstus, ko gero, net iš turgaus aikštės), geltonus kačių vyzdžių blyksnius tarpuvartėse ir ant stogų, bei vienišą žibalinės lempelės spingsėjimą pensionato palėpės lange, kur gyveno…

…Petrauskis susikaupęs sėdėjo prie savo darbastalio, retkarčiais gurkšteldamas iš savo mėgstamo molinio bokalo, apipinto karkliukais (toks bokalas atlaikys kokį norite smūgį į žemę, net akmenuotą grindinį), alaus. Jis braižė naujos rūkyklos Kauno mėsinei planą. Šalimais plazdeno netvirta žibalinės lempos liepsnelė, palėpės kampuose jai atitardami šokčiojo lengvučiai šešėliai, o iš palovio sklido tylus ritmingas grunkšėjimas - Zosiukas ten graužė cukrinio runkelio gabalą. Žodžiu įprastas vaizdas įprastą ketvirtadienio vakarą, tiksliau naktį – mat tik prieš keletą minučių Rotušės laikrodis išmušė pusę dviejų.

"Nuo goblinų šalies, kaip sparnai drakonės,
Nuoo goblų šalies, kaip sparnai tos drakės,
Įįį LDK[13] toootoriai joja,
jūūū plėšrūs snukiai, it meškinų nasrai,

[13] LDK – sutrumpinimas, reiškiantis Lietuvių Didžiąją Kunigaikštystę.

jūūūū plėšrūūūs snukiai, it meškinų nasrai ir pikta kažkąąą jie galvoja…”

…atsklido “Pinavijos” smuklės pusės girtų gvardiečių balsų neatpažįstamai sudarkytos LDK klasiko, poeto Raimonio eilės…

“Tai beždžionės”, - sumurmėjo po nosimi pasipiktinęs Petras, - “tokias eiles šitaip baubti…” Ir vėl siektelėjo alaus bokalo, svarstydamas ar reiktų mėsinei vėjarodžio, kai…

Pirmiausia jis išgirdo tolimą šniokštavimą. Po to, kažkas, pusbalsiu keikdamasis, pradėjo lipti girgždančiais laiptais į jo palėpę. Padaras turėjo būti sunkokas – laiptai girgždėjo kaip reikiant. Storas šniokštavimas vis garsėjo, o tarp murmesių jau galėjai išgirsti ir žodžius “užkampis”, “smirdalynė”, bei “velniai griebtų, na ir slenkstis”… Kol galiausiai…

- Bar, bar, bar, - ištarė kažkieno bosas, o kambaryje staiga pakvipo porteriu.

Petras pasuko galvą ir sustingo – tarpduryje stovėjo pats Kauno priemeras Šustrauskis.

- Tai dirbam, triūsiam, per naktis, akių nesumerkdami, - be didesnės įžangos pradėjo priemeras. Po to, staiga sukluseęs, klausiamai pasuko žilabarzdę galvą palovio link, iš kur vis dar tebesigirdėjo atkaklus graužimas – į cukrinį runkelį įsijautęs Zosiukas nė neketino parodyti didesnio dėmesio garbiajam svečiui. – Žiurkė?

- Nutrijuks, - kiek įsižeidęs murmtelėjo Petrauskis, - tamsiai mėlynųjų veislės, jų jau nedaug belikę… Prisėskit.

Priemeras apsidairė ir švarko rankove nubraukęs nuo brėžinių prigrūstos knygų lentynos (kurios Petras niekaip neprisiruošdvo pakabinti ant sienos) dulkes, pūkšdamas atsisėdo.

- Žodžiu, neįvertinom mes jūsų pastabų, gerbišradėjau, - liūdnai ištarė Šustrauskis, metęs godų žvilgsnį į suvalkiečio bokalą – Juk pašėls žmogeliai, kai paskelbsim mokesčius naujo tilto statybai… Ir kas imsis jį saugot? Zenitinių arbaletų mum neįpirkt, be to, jei imsies kariaut su drakais… Pašausi kokį virš priemiesčio bekvailiojantį jauniklį, tai pusę Kauno plėnim paleis, kaip kad Talinui nutiko…

- Taigi, - pridėjo Petras, gurkšteldamas alučio.

- Tai sakau, gal mūsų pons suvalkietis bus ką sugalvojęs? Mes priemiesčio taryboj pasitarėm – senė Magdė sako - reik to vyruko, kuriam veidrodis iš karto nepatiko atsiklaust…

- Hm, - Petrauskis pasimuistė krėsle.

- Išradėjas juk, visokius baibokus kuria, sumąstys ką nors, o mes jau, savo ruožtu, gonoraro jam nepašykštėtume, - tęsė Šustrauskis, tiriamai žvelgdamas išradėjo pusėn.

- Kad šiuo metu lyg ir neturiu…, - “Jokių minčių”, norėjo pridurti Petrauskis, bet priemeras jį aplenkė:

- Tai, pons, pasigalvok pats sau viens laisvalaikiu ar ką… Beje, kaip minėjo Magdė, kažkas ten Kunigaikštystės mokesčių inspekcijoj neseniai murmėjo, jog rinkoj pasirodė naujobiškas konservų atidarytuvas, ale mokesčio nuo gonoraro jie lyg ir nesulaukę… Tai sako, ko jie žmones, protinį darbą dirbančius, vis kabina, piuro…. Eee… piurokratai nelemti, - šnekėjo priemeras, nenuleisdamas žvilgsnio nuo staiga paniurusio suvalkiečio.

- Dėl to atidarytuvo, tai aš…, - “sumokėsiu gavęs pinigus už rūkyklą”, norėjo pasakyti Petras, bet Šustrauskis vėl jį pertraukė:

- Murmėjo dar kažką toji senoji nenuorama Magdelė ir apie skundus, kur merija reguliariai gauja iš Murmijampolės. Tipo, kažkoks vyriokas nedamoka alimentų pamestai bobšei, o slapstosi tai kažkur Kaune… Bobelka skundžias visai

nebegalinti išlaikyti savo vištų fermos, nes tegauna iš eksvyrioko vos pora šimtų variokų kas mėnuo…

Petrauskis pajuto viduriuose kylantį šaltį. Prakeikta Magdė su jos informatorių tinklu, išsimėtusiu po visą Kunigaikštystę…

- Ką norite, kad padaryčiau? – pasmerktojo balsu paklausė jis.
- Liepiau tada Magdei užsičiaupt, - sukikeno Šustrauskis, - jei, sakau, leisim bobelėm prie kiekvieno žmogaus kabytis, tai greit vyrų amžiaus vidurkis dar daugiau smuktels… Va… Tai Kauno taryba, jum, išradėjau, siūlo tokias sąlygas: jei rasit apsaugą nuo drakų - 200 auksinų iš karto grynais ir du procentai nuo tilto mokesčio iki gyvos galvos ar kol stovės tiltas… Darbams gausit visą ko reik ir ką tik turi Kauno priemiestis. Tai ką manot?

- Sutarta, - niūriai iškvėpė Petras, ūmai prisiminęs prieš trejetą metų iš karo tarnybos draugo, Šekijos samdinio, gautą kvietimą persikraustyt gyventi į Šekijos sostinę Prahę, kur esą, išradėjus graibstyte graibsto. O ir alus ten pirmarūšis…

- Tai lauksim pasiūlymų, - sunkiai supūkštęs, Šustrauskis pakilo nuo lentynos

ir pasuko durų link, darsyk įtariai nužvelgęs palovį, kur Zosiukas pribaiginėjo savo runkelį. Netrukus priemerio silueatas ištirpo koridoriaus tamsoje, iš kur dar geras penkias minutes sklido gailus laiptų girgždėjimas bei sunkus pūkštimas.

- Tai ką, Zosiuk, įkliuvom? – mąsliai sumurmėjo Petrauskis, akimis ieškodamas ant sienos priešais stalą pakabintame žemėlapy Šekijos. Jo, toloka… - Nu nieko, rytoj šeštadienis, tada ir pamąstyim…

Atsidusęs, jis vėl palinko prie brėžinio ir, pasišvilpaudamas, ėmė braižyti paršiuko formos vėjarodį mėsinei, viena ausimi klausydamas gatvės tamsoje aidinčio “Pinavijos” smuklės dainuškos epilogo…

“Daaabar ten tamsu ir nakčia nešviesu
Neeet troliai apleeenkti mėgina,
Eeesą ten kapai gnomųųų žilbarzdžių,
Iiir kartais jie būūūva nemirę…”

***

Visos jūsų emocinės problemos sukurtos jūsų blogų įpročių…
(Sugauto drako atsakas į rygiečių kaltinimus dėl numušto tilto)

Išradėjas lėtai suposi karkliniame krėsle, užkėlęs kojas ant palangės bei nepamiršdamas gurkštelti iš, šalia krėslo pastatyto alaus butelio. Naktinis priemero apsilankymas dabar atrodė it košmariškas sapnas, persivalgius raugintų kopūstų sriubos prieš naktį… Buvo saulėtas šeštadienio rytas, ant kelių Petras vartinėjo naujausią "Derdidano" išleistą Stipeno Karaliaus siaubo romano tomelį, nutrijukas už nugaros naršė po kambarį (matyt ieškojo kokių užsilikusių nuograužų), caksėdamas į medines grindis savo mažučiais nagiukais, o pro pravirą langą sklido uždusęs krivio Kūno Linugėlio, kieme transliuojančio (ir komentuojančio) eilinį sportinių vežimaičių lenktynių "Mormulė – 1" etapą Monako Kunigaikštystėje, balsas…

"Šmichaelis Mamacheris bando lenkti posūkyje… Aaach… Nepavyko… Germanų vežimininkas, kaip matome, tik vos ne vos suvaldė savo vežimą, kad, kartu su jaučiu neišlėktų iš trasos… Kokia įtampa, kokia įtampa gerbiamieji klausytojai, kokia…"

Atitraukęs akis nuo tamsiai melsvo knygos viršelio Petras džiaugsmingai išsiviepė – jis palaikė Mamacherio konkurentą, suomių vežimininką.

"Hako Mikinenas išlaikė lyderio poziciją, tačiau Mamacheris neatsilieka… Ir… Ir kas čia?… Mes aiškiai matome (tiksliau, jūs girdite), kaip suomių vežėjas užsuka į meistrinę, pasikeisti sudilusių vežimaičio ratų… Ar spės mekanichai tai padaryti, kol?.. Aaa… Nors Mikinenas grįžo į trasą jau po 7 sekundžių, Mamacheris, įnirtingai supliekęs botagu jaučius, spėja išsiveržti į priekį, nors jo vežimo ratai ir labai nudilę… Abu lyderius skiria tik kokios šešios sekundės… Kokia įtampa, gerbiamieji klausytojai, kokia įtampa… Ir kas galėjo pagalvoti, jog patyrę Hako komandos mekanichai taip uždels keisdami vežimaičio ratus…"

"Mirtis – tai mįslė, laidotuvės – paslaptis", - susimąstęs garsiai pacitavo Petrauskis nutrijukui amerigiečių rašytojo mintį. Ir liūdnai atsiduso – Tegul velniai tą prakeiktą germaną, kur nuskriaudė mano Mikineną…

"Taigi, gerbiamieji klausovai ir klausovės, eilinis Mormulės – 1 etapas baigėsi šaunia ir pelnyta Mamacherio pergale… "

Krivis sekundei nutilo, matyt, jau ketindamas baigti transliaciją, tačiau nepatenkinti sumokėjusiųjų šūksniai ir, gal, niuksas į pašonę, vis dėlto privertė jį dar kiek pakomentuoti ir apdovanojimo ceremoniją.

"..mes matome, kaip vežimininkai kyla ant podiumo… Štai jiems įteikiami apdovanojimai ir kiekvienam, pagal tradicijas – po putojančio alaus statinaitę… Mes matome (o jūs, vėl gi, girdite) kaip laimėtojai krato statinaites ir atkimšinėja jų voles, džiaugdamiesi pila kits kitam ant galvų putojantį alų ir laisto džiūgaujančią minią baltomis alaus putomis, o atskubantys padavėjai neša nugalėtojui tradicinę didžiulę keptos ir česnakuose išvoliotos duonos riekę…

Ką gi, vakare mieste bus surengtas triukšmingas pestivalis naujajam čempinjonui pagerbti. Minios suplaukusių sirgalių ir turtistų, be kurių salos echonomika, matyt, neišgyventų nė savaitės, vėl išleis dešimtis tūkstančių dukatų Monako alubariuoe, vyninėse, kazino, viešbučiuose bei viešnamiuose…"

Jo, gerai būtų ir Lietuvos Kunigaikštystei tokį, kaip jį ten… Pestivalį… Bent tiltų statyboms variokų užtektų… Apmaudžiai sučepsėjęs lūpomis, suvalkietis iškėlė prieš šviesą tuščią "Vekstros" butelį ir atsargiai pašnairavo į kampą. Ten jau stovėjo gan padori tuščių butelaičių krūva, aplink kurią zujo ratus pakiliai nusiteikęs Zosiukas. Velnias! Atrodo, Petrauskis šįvakar neišsisuks be arbūzo nutrijukui.

"Štai didžiulė gerbėjų minia renkasi aplink Mamacherio vežimaitį, tapšnoja rankomis sunkiai dvėsuojantį sportinį jautį. Tiems, kas nėra matę sportinio Mormulės- 1 lenktynių vežimo, pasakysiu, jog jis kiek panašus į besparnį drakoną – maksimaliai nugludintas vežimaičio korpusas mažina oro pasipriešinimą jam dardant trasa… Taip, veikiausiai į kokį paauglį – draką su įtaisytais ratais šonuose… Tokį pat pašėlusį ir tokį pat greitą, gal tik valdomą patyrusio meistro botago… Ką gi, mūsų transliacijos laikas eina į pabaigą, tad…"

Sustingęs Petrauskis spoksojo į tuščią butelį, daugiau nebesiklausydamas krivio balso (pastarasis kaip tik derėjosi su pensiono šeimininke, reikalaudamas už popiečio žinių perskaitymą prie kopūstų sriubos pridėti bandelę ir kompoto stiklinę). Jis bijojo pasijudinti, kad nenubaidytų staiga kilusio minčių sūkurio, kuris, Petras tuo buvo visiškai tikras, galėjo išties išspręsti Kauno tiltų problemą. Kažkur apačioje į koją trynėsi dėmesio reikalaujantis nutrijukas, tačiau susiraukęs Petrauskis vis mėgino sudėlioti reikalingą mozaiką iš minčių nuotrupų:

"triukšmingas pestivalis, pagerbt šempinjonui ", "Minios sirgalių ir turtistų", "po pietų reiks paimt turguj agurkų (ne, čia ne tai)", "išleis tūkstančius dukatų alubariuose,viešbučiuose bei viešnamiuose…"

- Atstok, Zosiuk, amžinai tu neėdęs…

…"tiltų statyboms užtektų…", "jis kiek panašus į besparnį drakoną", "nugludintas vežimaičio korpusas", "toks pat pašėlęs ir toks pat greitas it paauglys drakas"…

- Aaa… Ką tu padarei? Padarei ką klausiu, plėšrus… Padare! Manai, kapliai snuky duoti tau kad koją man kramsnotum? Nesivesiu į turgų, nė nelauk!

Petrauskiui teatsakė monotoniškas krivio burbesys:

- Naujausiomis žiniomis vakar paryčiais Kauną nusiaubusi drakų banda nusileido pailsėti Šilutės apskrity, Kriokiškių kaimo apylinkėse. Kaip pareiškė bandos (kuri, kaip paaiškėjo, skrenda iš paties Uralo) atstovas spaudai, cituojam: "Dosadnas atsitiktinumas s jūs tiltūū, by… būvo tik… eehhhrrr… nesus…pratims. Kodangi mūs jaunylį laabai zainteresoval jūsų zierkolas, ką pakabinot po tiltu, tai atsakomybę už inicijidentą neprisiimam… Nier ko kabyt baidyklaičių, visok po tiltais…"

Kaip pareiškė tas pat atstovas, išbūti Kriokiškėse jie ketina dar bent savaitę, kad pailsėtų bei pasiruoštų tolimesniem skrydžiams. Aplinkinių kaimų gyventojus drakai patikino nesibijoti ir nesibaiminti nei dėl savęs pačių, nei dėl gyvulių bandų. Drakai taip pat pakvietė Tauroragės mėskobinačio atstovus tiekti produkciją tiesiai į Kriokiškes, žadėdami atsiskaityti grynu auksu…

***

Svarbiausia tilto sugrovimo priežastis yra jo statyba…
(Drakas toliau teisinasi rygiečiams)

- Kitą savaitę ir tai tik, jei gerai elgsies, - murmtelėjo Petras sau į užantį, atsakydamas į Zosiuko niurzgimą. Jis stovėjo prie medinio stulpo, žymėjusio mikrovežimėlių sustojimo vietą. - Ne, jokio arbūzo… Nė ketvirčio, sakau tau… Gal kainų nežinai? Juk vakar sutarėme tik dėl poros didelių agurkų, nepameni? Na ir kas, kad tempei išskalauti kiemo šaltinyje mano bokalą…

Netoliese stoviniavusi ponia keistai pašnairavo suvalkiečio pusėn, o tas mintyse parodė jai liežuvį. Iš už mūrinio namo kampo ūmai išniro visas purvais apsitaškęs

mikrovežimas, kuris po poros minučių jau lėtino greitį ties stulpu, baisiausiai grieždamas medinėmis stabdžių kaladėlėmis. Ant vežimaičio šono puikavosi raudonas užrašas "Kaunas – Gėriūnai[14]". Pagaliau mikrovežimas, ratais išaręs gerą dalį negrįsto šaligatvio, sustojo.

- Jėėė, lipat ar ne? – krioktelėjo pilvūzas vairuotojas, tamsiu odiniu švarku – jo naršus "Phord – Tranzit" markės vežimaičio jautis, netrivojo[15] vietoje, prunkšdamas ir galingomis kanopomis trempdamas pakelės purvą.

Petrauskis skubiai įsitvėrė į nuslenkamų mikrovežimėlio durų kraštą ir įsiropštė vidun, kur nepaprastoje ankštumoje, susispaudę, kiurksojo dar koks penketas keleivių.

- Jėėė, varioks, jei iki Gėriūnų, žmogau… Nuuuooo, nuoo, Bertai! – ir vežimaitis taip galingai trūktelėjo į priekį, jog Petrauskis, neišsilaikęs, užvirto priešais sėdėjusiai moteriškei ant kelių, o jo užantyje piktai niurgztelėjo prispaustas (o be to dar moterišką kvapą pajutęs) Zosiukas.

- Pusantro, jėė, žmogau, nes gyvulį vežies, - iškart sureagavo odinšvarkis važnyčiotojas ir neatsisukdamas atkišo savo įdiržusį delną. Gavęs pinigus, sumetė variokus į skardinę dėžutę šalia greičių dėžės, iš kurios kyšojo įvairiausių greičių botagai[16].

- Aš daviau du varioku, - niūriai pastebėjo Petrauskis, ranka šiaip ne taip atsistūmęs nuo putliosios poniutės (kurios paraudęs veidas, beje, neišdavė jokio nepasitenkinimo) krūtinės, ir svyruodamas, įsikibo ąžuolinio ranktūrio. Ech, tai ne Velnius, su jo plačiom gatvėm ir pavyzdingai kursuojančiais erdviaisiais šekų troliabusiais…

- Jėėė, žmogel, aš gi ne aklas, - vairuotojas neatsisukdamas pliaukštelėjo jautį trečio bėgio botagu kartu timpteldamas už kairio pavadžio ir mikrovežimaitis pašėlusiu greičiu aplenkė romiai pūškuojantį "Biržų grietinės" sunkiavežimą, - tuoj.. Bus graž… Ot, paškustvos[17]…

Pypsindami garso signalu, jie prašniokštė pėsčiųjų perėją, o žmonės, vos spėję atšokti į kelkraščius, palydėjo mikrovežimą piktais šūksniais bei lietsargių ir kumščių pagrūmojimais.

- Še. – nepažvelgdamas į Petrauskį važnyčiotojas atgalia ranka ištiesė pusvariokį ir tuo pat metu supliekė jautį ketvirto greičio botagu.

Ištiesęs ranką gražai, Petrauskis akimirksniu virstelėjo atgalios ir susidaužė kaktomis su ta pačia raudonskruoste poniute, kuri šįsyk jau nebeatrodė tokia laiminga

Mikrovežimėlis stabtelėjo dar poroje vietų, į jį, su pakeiksnojimais, šiaip ne taip susigrūdo dar du suplukę kauniečiai, o vežimo viduje, rodos, nebeliko net kuo kvėpuoti. Aiškiai girdėjosi kaip vietomis, neatlaikiusi šitiekos kūnų spaudimo, traška vežimo mediena. O važnyčiotojas tik dar labiau padidino greitį, matyt, nusprendęs užsimušti, arba kuo greičiau atsikratyti keleivių, kol "Phord" – as dar nesubyrėjo į dalis…

Pagaliau priešais suplukusių ir nusikamavusių keleivių akis iškilo du gerai pažįstami senės Magdės muilo gamyklos bokštai, buvę visai prie pat Gėriūnų, netrukus nuo kalno atsivėrė puikus vaizdas ir į pačią turgavietę. Ji priminė didžiulį

---

[14] Gėriūnai – prekyvietė, įsikūrusi Velniaus miesto pašonėje, kur buvo prekiaujama vežimaičiais bei veisliniais jaučiais ir arkliokais

[15] Žargoniškas išsireiškimas, reiškiantis maždaug "nekantravo".

[16] Keliabėgiai botagai – vienas seniausių vežimaičių važnyčiotojų išradimų. Pirmo bėgio botagėlis tėra paprasčiausia šmaikšti odinė vija su mazgeliu pačiame jos gale, kuris, supliauškus jaučiui per šonus skaudžiai įsirėžia tam odon. Antro bėgio botagas, atitinkamai turi jau du mazgus, trečio tris ir t.t. Atbulinis mazgelių neturi. Ypač greitaigių vežimaičių modeliuose į mazgelius įpinti dar ir vielų spygliukai, tačiau tokių važnyčiotojų jaučiai, kaip žinia, ilgai nelaiko.

[17] Žargoninis keiksmažodis, reiškiantis maždaug "bjaurybės".

sujudintą skruzdėlyną į kurį kažkoks pagiriotas milžinas be didesnės sistemos ranka dosniai pribarstė medinių prekystalių, kioskelių ir spalvotų prekybinių palapinių bei širmų.

- Ufff, - su palengvėjimu atsikvėpė Petrauskis, pirmasyk per paskutines 15 minučių pagaliau įkvėpęs gryno oro. Jam už nugaros, keiksnodami kelionę, iš mikrovežimo rabaždinosi ir kiti keleiviai. Net Zosiukas iškišo snukutį Petrui iš už ančio ir, krutindamas savo nedidelius ūselius, ėmė uostinėti aplink tvyrančius kvapus. Po kelių sekundžių nutrijukas jau neklystamai užfiksavo daržovių skyriaus kryptį ir, klausiamai pakreipęs snukį, pažvelgė į Petrą.

- Nea, - griežtai nukirto tas. – Pirmiausia nuspirksim tą, dėl ko čia važiavom. Kantrybė žmo… eee… gyvuliui snukį puošia, va!

Nusivylusio Zosiuko snukutis vėl dingo Petrauskio užantyje.

- Ei, į šonus!

Suvalkietis vos spėjo atšokti į šalį, kai pro juos prabildėjo tas pats "phordas", kurio važnyčiotojas it pasiutęs jau niukino jautį šėralinės "Stukoilas" link. Ten margavo ryškiaspalvės šėralų kolonėlės, sklidinos įvairiausių rūšių avižų. Parodęs nuvažiuojančiajam nepadorų gestą, Petras pasuko tolyn į žmonių skruzdėlyną, aplipusį prekybininkų palapines.

"vriemiena proidiot, vriemiena proidiot,
draki prolietiat, draky prolietiat
byvšuju liubov, byvšuju liubov…"

kimiu balsu plyšojo krivis pačiame Gėriūnų turgavietės centre, o aplink jį į kumščius krizeno keliolika gelsvakasių paauglių, matyt užsakiusių dešimt minučių populiarios rusėnų radijo stoties "Russinskoie radio" transliacijos.

"…nieviernioš nazad" [18]

Petras atsiduso ir patraukė šalin. Nebe tie laikai, nebe, kai, jis pamena, su savo ilgaplaukiais draugužiais, įsispraudę į siauras brezentines kelnes - tžinsus, paslapčia nusitempdavo krivį kur į šoną ir užsakydavo kokį "Pink Froidų" ar "Betlų" gabalą…

- Kol kalbame lietuviškai, tol ir keikimės lietuviškai, - ūmai iškudakavo krivis, staiga visiškai pakeitęs toną. Tai buvo reklaminė vietinės kaunietiškos stoties "Plunksnos" anotacija, Petrauskis atsisuko - mergiotės, krizendamos, jau ėjo šalin, o šalia krivio, įsisprendęs rankom į šonus atsistojo kažkoks baltaprijuostis pyragiukų su mėsa ir kopūstais pardavėjas, užsisakęs vietinės kaunietiškos stoties "Plunksnos" transliaciją.

Pagaliau jie (t. y. Petras ir jo užanty snaudžiantis Zosiukas), pasiekė Gėriūnų dalį, kur buvo prekiaujama vežimaičiais bei veisliniais jaučiais. Pora prekeivių kaip išmanydami gyrė nepatikliam kaimiečiui geibų "renauld" veislės jautį, liguistai mataruojantį šašuotą galvą su ausyje įvertu raudonu tranzitiniu numeriu. Net nepatyrusia akimi matėsi, jog jautis tik neseniai parvarytas iš Pranciūcijos ir dar neatsigavęs bei neįsiganęs po kelionės.

- Kur aš jį dėsiu, žmogeliai, - gynėsi pirkėjas, - pasagos juk, ir vežimaičių detalės "renauldams" baisiai brangios, o ir jaučiuks jūsų šnopuoja nesveikai kažkaip, blerbdams, lyg viduriai būtų užkalti… Kiek?.. Keturi gabalai?.. Geriau jau "wolfsvagendus" eisiu apžiūrėt, tų bent veislė ištverminga… Kas kad kas antras jais

[18] "Laikas greit prabėgs, laikas greit prabėgs,
drakai štai praskris, drakai štai praskris,
meilė praeities, meilė praeities,
niekad nesugrįš, niekad nesugrįš…" Beveik pažodinis populiarios rusėnų dainelės vertimas (versta krivio Krescencijaus Stoškaus iš Vilijampolės).

važnyčioja – žmonės mėgsta išmėgintą ir patikimą daiktą. Orikinalumas? Ve, pažvelkit į savąjį kaip orikinaliai dvėsuoja… Kits ir kelnes per galvą užsimaus, kad tik atrodyt kitaip nei kaimyns ir pavadins tą orikinalumu… O kaip po purvyną man kaime tas pranciūcių jautinis pražirglios? Matot, kad jam jau dabar, ant sausos žemės kojos skečias… Pratęs, matau, tik ant švaraus ir sauso grindinio tapsent… O ir vežimaitis visas grybelių išėstas… Nea, geriau jau nubaidykit šonus jaučiokui, ką musėm aplipę…

Ir kaimietis nuėjo linguodamas galvą link naršiai trypiančių vietoje "Wolfsvagendų" bei "Marsedecų" eilių. Veltui prekeiviai jam šaukė, kad "renauldų" veislė išgarsėjusi visoje Europoje kaip vieni pirmųjų vežimaičių gamintojai… Tada prekeiviai atkreipė dėmesį į netoliesę stypsojusį Petrauskį.

- Kelionei mum reik patikimo jaučio, - teatsakė šis, - Šitą paimtume nebent kaip užkandą drakui…

- Tai kurgi jau, tamsta, važiuosi? – neištvėrė nepasiteiravęs vienas iš pardavėjų. – Į kokią tolybę, kad net mūsų žvitriakanopis "renauldas" netink?

- Į Kriokiškes, - šyptelėjęs, teatsakė Petras.

***

Blogiausia žmogaus būsena – kai jis nebesusivokia ir nebesivaldo…
(Takorės pastebėjimas, įsiutusiems rygiečiams nusprendus jį vilkti pas odalupius)

Persivertęs ant nugaros, didžiulis driežas atgalia letena, krenkšdamas, kaip tik kasėsi sau paausį, kai į laukymę nedrąsiai įžengė Petrauskis. Drakas tučtuojau persivertė į kur kas respektabilesnę pozą, tačiau apsimetė nepastebėjęs suvalkiečio, snukiu kažkodėl ėmęs vartalioti ir volioti po nutryptą žemę apšiurusį virvagalį, kurio didžiąją dalį, matyt, buvo prislėgęs savo išvirtusiu žvynuotu pilvu. Paprastai sudėtine tokio šikšninio virvagalio dalimi būdavo kokia valiūgė kaimo žalmargė su variniu varpeliu ant kaklo, tačiau šiuo atveju toji sudėtinė dalis buvo kažkur pradingusi… Ir ar tik ne todėl buvo šitaip neproporcingai išsipūtęs drako pilvas?.. Ar tik ne todėl drakas taip neramiai vartaliojosi ir pūškė, lyg tarp kitko snukiu bandydamas pabrukti po savim ir likusią virvės dalį?..

Juk daugeliui, net ir paprastiem žmogeliam, puikiai žinoma, jog lengviausia užplumpinti būtent prisirijusį draką, kai tas apsunksta ir tampa viso labo didele žvynuota statine, nerangiai besivartaliojančia ant žemės… Žinoma, kokį pusvalandį tu prie jo neprieisi dėl į visas puses spjaudomų liepsnos liežuvių, bet ir liepsnos juk kada nors išsibaigia… O po to, nors drakui dar likdavo nagai bei baisios iltys, praktiški kaimiečiai, apsiginklavę kirviais, imdavo versti jam ant galvos medžius, o prisvaigintą, badydavo ietimis ar net ir viso labo nusmailintais kuolais. Jau nekalbant apie tai, jog bet kada galėdavo iš saugaus nuotolio suvarpyti nerangiai besiblaškantį driežą strėlėmis (tiesa, paleistos iš lankų, jos neįstengdavo pramušti drako žvynų, bet jeigu kaime atsirasdavo bent vienas arbaletas…) ar gerokai apdaužyti akmenimis.

Tiesa, visos čia aprašytos baisybės dažniausiai nutikdavo tik pas skūpuolius kiuliamajes, kur už drako odos batus, sako, galėjai nusipirkti karvių bandą… Tačiau ir Kunigaikštystėj pernelyg negailėjo plėšikaujančių driežų. Juoba, kad rydami karves šie patys pažeisdavo dar žiloje senovėje tarp drakų bei žmonių protėvių sudarytą susitarimą: skraidantys driežai palieka ramybėje žmonių bandas, o šie, savo ruožtu, nutraukia drakonų medžioklę dėl jų vertingos odos. Su susitarimo pažeidėjais abi pusės sutarė tvarkytis pagal savo papročius… Žinoma, civilizuotoje LDK retai būdavo prieinama iki kraujo praliejimo, bet sučiuptą driežą jo giminaičiai turėdavo išpirkti už

nemenką sumą, iš kurios kartais visam kaimui užtekdavo pragyventi ištisus metus… Galbūt būtent todėl drakas jautėsi taip netvirtai, viena akim vis dėbčiodamas į besiartinantį suvalkietį (ir, matyt, palaikęs jį piktai nusiteikusiu karvės savininku).

Galų gale, kai Petrauskis buvo vos už kokių trisdešimties metrų, supanikavęs driežas priėmė išties saliamonišką sprendimą – atkraginęs galvą, skubiai nugurkė virvės galą ir iššaukiančiai įsistebeilijo į žmogų – "Va, girdi, kur įrodymai, kad surijau tamstos karviokę? Nusitraukė ir nubėgo miškais šviežios žolytės užsigeidusi… O man – ką? Popiečio čia prigulti negalima?.."

Iškart po to didžiulis žalias driežas paguldė savo pailgą snukį ant letenų ir užmerkė akis, tarsi snaustų.

Petrauskis nedrąsiai krenkštelėjo.

Driežas tingiai pakėlė galvą ir įsistebeilijo savo geltonais vyzdžiais tiesiai į Petro rankinę, kurioje tūnojo Zosiukas. Jis akivaizdžiai ignoravo Petrauskį, su susidomėjimu stebėdamas bruzdesį veršio odos rankinėje. Po to plačiai nusižiovavo, parodydamas pusmetrio ilgumo pageltusias iltis ir pakišo galvą po sparnu, dėdamasis, jog tuojau taisysis popiečio snauduliui.

- Sveiki, o Jūsų žaliasparnybe… Jei neklystu, turiu garbės matyti patį bandos vedlį Draką Beplunksnį, maloningai nusileidusį pailsėti žaliosna Žemaitijos giriosna po varginančios kelionės į vakarus. Beje tamsta, matyt, būsit išbaidęs kokių laukinių stumbrų kaimenę – anava ten pripėduota kanopomis…

Drakas tučtuojau, nepkeldamas galvos, tingiai vikstelėjo didžiule uodega į šoną, nušluodamas nuo žemės paviršiaus ką tik paminėtą paskutinį vargšės karviokės egzistavimo įrodymą – kanopomis įspaustus pėdsakus.

- O aš pas jus su reikalu, Jūsų drakonybe, nes turiu pasiūlymą dėl tiltų… Dėl Kauno tiltų, iš kurių vieną anadien kažkuris iš Jūsų bandos jauniklių netyčia sugriovė…

Drakas, vis gi pakėlė snukį ir lyg netyčia riaugtelėjo mažučiu liepsnos kamuoliu, kuris nusvilino šalia Petrauskio šlamėjusio berželio lapus.

- Kartoju tamistai – matyt, visiškai netyčia, - skubiai pridėjo nejaukiai pasijutęs Petrauskis. Bet čia pat jo balsas suskambo tvirčiau. – Tačiau juk šito neišaiškinsi paprastiems miestiečiams, kurie keletą metų rinko pinigus tilto statybai… Bijau, ponas drieže, kad kitasyk Jūsų vedama banda gali ir nukentėti nuo zenitinių arbaletų, jei netyčia skristų artėliau Kauno…

Drakonas pramerkė akis, kuriose sekundei tvykstelėjo gelsva pykčio žiežirba, tačiau kai didžiulis driežas prabilo, jo intonacija buvo visiškai rami:

- Turiu tamstai pranešti, kad mūsų giminė daugiau nekeis savo kelio į Pietus, kad ir kiek mums (ir jums) tai kainuotų… O jei nusklembsite nuo padangės kurį iš mūsų giminaičių…

Ir Beplunksnis vėl pabrėžtinai nusižiovavo, demonstruodamas savo iltis. Tačiau tai jau nepadarė Petrauskiui didesnio įspūdžio (jis tik akimis primetė kiek galėtų sverti viena tokia iltis – kažkada buvo matęs pagamintus iš drako kaulo šachmatus, kurie kainavo pasakiškus pinigus. O juk drakų jaunikliai, taip pat turi vadinamasias pienines iltis, kurias išbarsto prasikalant rimtiesiems iltiniams… Kad taip susitarus su drakais dėl tų veltui išbarstomų ilčių supirkimo…)

- Matyt būsiu netiksliai išsireiškęs ir tuo suklaidinęs Jūsų Žaliasparnybę, nes atėjau čia ne grasinti tamstai bei klausytis grasinimų laisviems Kauno žmonėms. Reikalas tas, kad norėčiau paprašyti tamstos, jogei pavasariop, parsklęsdami namolio į gimtąjį Uralą, vėl apsilankytumėte virš Kauno padangių ir pranertumėte po specialiai jum jau statomu tiltu… Kad jį netyčiom ir nuverstumėte vandenin – jokios bėdos…

Mano žmonės lauktų jūsų bandos parskrendant šioje pat aikštelėje su specijaliais medžiaginiais ženklais, iš kurių bus galima atskirti jūsų bandą nuo kitų…

Drakas papurtė didžiulę galvą, lyg netikėdamas savo smailiomis žaliomis ausimis ir įsistebeilijo į suvalkietį:

- Ar gali būti, - prabilo jis dusliu balsu, o iš šnervių šoktelėjo mažučiai karšto garo stulpai - kad girdžiu iš tamstos tokius žodžius? Gal sveikas būsi iš tų žmonių kuriuos jūsiškiai vadina pebročiais ir kuriuos (čia jis apsilaižė) senais gerais laikais palikdavo pririšę prie medžių drakų teritorijose?.. Tiesa, jų skonis būdavo kiek savotiškas…

Petrauskis atsiduso – panašu, kad jo laukia ilgas aiškinimasis su didžiųjų drakų giminės atstovu, kurie neturi jokio supratimo apie…

- Komercija, turtizmas ir pestivaliai - pradėjo jis, patogiai įsitaisęs ant apsamanojusio rastigalio, o įsidrąsinusį nutrijuką paleidęs už nugaros palakstyti po pievelę – Ar tamsta esate girdėjęs šiuos žodžius?..

***

Atlaidus būdamas pripažįsti, jog tai, ką pagalvojai, kad tavo brolis tau padarė, neįvyko…

(To paties drako prakalba, miestiečiam tempiant jį pas odalupius…)

- Kas čia? – burbtelėjo gvardijos kapitonas, nepatikliai dėbsodamas į geltoną kartono gabalėlį, kurį jam ištiesė Petras. – Piliets? O kas tas yr? Kartono padėkliuks alaus bokalui?

- Biliets, - kantriai paaiškino Petras, - Už jį duosi man varioką, kad galėtum paveizėt nuo krantinės kaip drakai po tiltu skris…

- Nu nieko sau, - kapitonas apsuko aplink pirštą vešlų juodą ūsą ir pasisuko į savo kareivius. – Rado mat durnių – varioką aš jam mat duosiu už popiergalį mat kažkokį…

Kapitono draugeliai netvirtai nusijuokė.

- Tada ir žiūrėt negalėsi, - įsispendė į šonus Petrauskis, o iš jo užančio pasigirdo piktas nutrijuko urzgimas, – visas plotas šalia tilto žiūrovų vietom išpirktas, suolai sustatyti – ten įžengt negalėsi. O juo labiau dalyvaut turtorealizatoriuj…

Kapitonas nusišiepė ir aplinkui padvelkė pigiu alumi – neaukštas apkūnus suvalkietis priešais jį atrodė lyg įžūli musė prieš pagiringą žvirblį.

- O kas man uždraus? – paklausė ir nusispjovė Petrui po kojų. Bet čia jo draugeliai ėmė baksnoti kapitoną alkūnėmis – netoliese sušmėžavo pestivalio tvarkai palaikyti nusamdytų saugos firmos “Kebaba” vyrukų juodos striukės.

- Tiek to, - staiga apsisprendė gvardietis, - pažiūrėsiu į tą oro bardaką nuo gaisrinės bokšto. O už varioką geriau nusipirksiu alaus rėčkutę…

- Bet tu šitaip pažeisi šitą… anąjį… - Petras sunkiai ieškojo žodžio, - Kopyraitą, o jo pažeidimas baudžiamas drakų… Tiesiog renginio metu…

- Jo? Kas tas Kopis raitas? Ką, jis man apylinkės vaizdais uždraus gėrėtis nuo gaisrinės bokšto?..

Ir gvardietis, besijuokdamas, nuėjo tolyn.

Eilėje stovėję kareiviai neramiai susižvalgė – jie gerai suprato, kad į gaisrinės bokštą visi netilps, o renginį pasižiūrėt norėjosi – vis šioks toks nuobodžios tarnybos miesto įguloje paįvairinimas.

- O kas ta turtoreali… Zaotrius? – atsargiai paklausė viens.

- Labai paprasta, - ėmėsi aiškinti Petrauskis ir mostelėjo ranka pakylos pusėn, kur du tipai, aplink kuriuos jau būriavosi nemaža minia, ant mokyklinės lentos

spalvota kreida greitai braižė kažkokius skaičius, – po tiltu iš viso skris penki drakai: Kairinis, Fachsas, Tarius ir Gėrėnas bei Gagarenas. Sumokėjęs varioką, gali spėti, kuris iš jų, atlėks pirmas, bei kursai, lėkdamas po tiltu, pataikys nutraukti pakabintą spalvotą balioną.

- Tai pirmas kur lėks ir nutrauks tą balioną, - nusiviepė vienas iš kareiviukų.
- Lekiant dideliu greičiu tai ne taip paprasta – aiškino Petrauskis, - be to, daugiausia miestelėnų būtent ir stato už pirmąjį draką, tad išlošus gautumei ne taip jau ir daug - dešimtį variokų ne daugiau… O va, jei statysi už antrą – jau išloštum dvigubai daugiau nes tam ir šansų dvigubai mažiau, už trečią – trigubai ir taip toliau…
- Geras! – pro kareivių tarpą sunkiai prasibrovė uždusęs kurpius, kuris čia sukiojosi nuo pat ankstyvo ryto, - Davai bilietą už varinį! O po to varau prie realizatoriaus – statysiu už ketvirtą, tai man keturias desėtkas atseikės, jeigu…
- Jeigu pasiseks, - užbaigė Petras ir, pardavęs kurpiui bilietą, vėl pasisuko į kariškius. Tada, prislopinęs balsą iki slaptingo šnibždesio, pridūrė: - Bet yra ir dar vienas lošimas turtorealizatoriuj, bet čia jau reik sidabrinį turėt… Kitaip net pasakot man neapsimoka…
- Nu turiu ir ką? – nenoriai burbtelėjo draugeliams iš už nugarų žemaitiškas bosas: – Tėvs atsiuntė naujam apsiaustui nuspirkt… Bet durns būč, jei drakam sukišč pinigą…
- Čia lošimas būtų iš to ar drakas tilto nenuvers vadenin, - pasakė Petras. – Jei nuverčia – draudimo bendrija “Rauda” tamstelei pora šimtų sidabrinių iš karto stato. Du šimtu!

Petrauskis, žinoma, nutylėjo, kad pati “Rauda” nuo tokios nelaimės papildomai persidraudė net keliose Šveicorijos draudimo firmose, o statistikai paskaičiavo, jog tokio nelaimingo atsitikimo tikimybė tėra maždaug viena iš šimto. Dėl šito buvo net papildomai susitarta, jog jei per šimtą skridimų drakams pavyks išvengti avarijos, teks kartą kitą specijaliai kokiam driežiokui liuobtis į vandenį, kad kraują žmogeliams pakaitint…

- Nu gerai, gerai, duokit mum tuos bilietus, - kone visi iškart ėmė prašytis kareivukai ir Petrauskis patenkintas atsiskaitė su pirkėjais, kurie pasuko realizatoriaus link. Po to jis dar pasižvalgė ir nuėjo kito ginčo pusėn – storas suvalkiečių vaizbūnas įnirtingai ginčijosi su jaunute blondine bilietų pardavėja dėl nuolaidos bilietui į renginį, laikydamas priešais save seną studento pažymėjimą…

Sutvarkęs ir šią problemą, Petras patenkintas atsiduso bei patylom nusliūkino už pašiūrės, prekiaujančios cukraus vata ir kitais saldumynais kampo, kur kurpius gražino jam bilietą ir pinigus. Su juo Petras už atskirą mokestį buvo seniai sutaręs, jog pasitaikius abejojančių grupei kurpius ar jo pameistriai prislinks ir parodys entuziastingo pirkėjo pavyzdį, tuo užkrėsdamas ir kitus.

***

Skubėdamas žmogus veikia aklai ir neprotingai…
(Takorę vis dar velka pas odalupius)

- Šiandien, šiandien gerbiami velniečiai ir kauniečiai bei miesto svečiai, mes išvysime nepaprastą, drįsčiau pasakyt, net nepakartojamą reginį – gyvą oro šou taip sakant… O tai yra driežo, ne, net gi ne driežo, ir ne dviejų driežų, o viso penketo sparnuotų driežų skrydį po tiltu… Ar taip gali būt, paklausite? Ar gali būt, kad penketas drakų gera valia ners po tiltu, bet neišdykaudami ar gasdindami, o specijaliai, demonstruodami savo vikrumą… Ar gal būt, kad jūs galėsite lažintis turtorealizatoriuj, kuris iš drakų nuneš nuspalvytą jaučio pūslės balioną, ir taip išlošit

nemažą pinigo?.. Ar gal būt, sakau jum, kad net jei šį mūsų gražuolį tiltą nuvers vandenin…

Čia Petras padarė pauzę[19], o minia suoošė ir suburbuliavo.

- …tai, garbingieji germanų meistrai įsipareigoja jį atstatyti per tris mėnesius ir tai mum nieko neikainuos – bo visas išlaidas kompensuoja neprilygstamoji "Raudos" kompanija bei jos užsienio partneriai… Bet net jei tiltą ir nuverstų, tie, kurie turtrealizatoriuj pastatė po sidabrinį už tokią galimybę, kiekviens gaus po du šimtu sidabro monetų…

Minioje pasigirdo susijaudinusių balsų ošimas, o keletas plačiapečių žaliūkų ėmė paskubom brautis turtorealizatoriaus link.

- Jo, sakau dar syk – jo, taip gal būti. Ir visa tai tik mūsų garbės svečio gerbiamo pono Drako Beplunksnio, drakų bandos, grįžtančios į Uralą – žemės galą, seniūno, dėka. Pasveikinkim jį!

Nuaidėjo skysti plojimai (kauniečiai dar neužmiršo paskutinio drakų nuversto tilto) o ant pakylos įsitaisęs driežas pramerkė akis ir net santūriai linktelėjo snukį, uodega išraitęs gan sudėtingą reveransą. Po kaklu šventės proga Drakas Beplunksnis, sparnuotųjų driežų papročiu buvo pasirišęs baltą kaspiną, iš dalies jau aprūkusį nuo karšto kvėpavimo.

- Taip pat leiskite pristatyti ir kitus garbingus šventės svečius – visų pirma tai pats LDK Dikunigaikštis Adas Valdamkus! Valio Kunigaikščiui!

Per minią nuošė pasveikinimo šūksniai.

- …ir Velniaus Žemutinių rūmų pirminykas Tautvytas Landkalnis – Žembergis!

Šįsyk aplodismentus palydėjo ir piktoki propesoriaus Landkalnio politinių priešininkų šūksniai.

- Tai skelbiu pestivalį pradėtu! - skubiai šūktelėjo Petrauskis, nenorėdamas, kad pernelyg įsisiūbuotų politinės aistros ir mostelėjo ranka. Kviestinė pestivalio grupė "GULbinai" užgrojo savo perdirbtą trolių liaudies dainą ir virš vandens nuvilnijo pirmas posmas:

"Po kauliuką, dar po mažiuką,
sutriaukškim mes mieli troliai"

…o į aikštelę išbėgo pora dešimčių žavių šokėjų trumpais odiniais sijonėliais. Muzika turėjo užpildyti tas penkiolika minučių, kurių drakams reikėjo pakilti nuo drakodromo Pakaunėje ir kaip reikiant įsibėgėti šauniam pranėrimui po tiltu.

- Meistre, meistre, - Petras nenorom atitraukė žvilgsnį nuo grakščiašlaunių trumpasijonių merginų – jo rankovę tampė žemaūgis pasiuntinukas Emailas su ryškiu raudonu agentūros "ETA" ženklu[20] ant krūtinės. – Jum žinutė iš drakodromo.

- Na, kas dar ten?

- Pasvord.., oi, slaptžodis, - tučtuojau pareikalavo pasiuntinukas ir tik kai dūsaujantis Petrauskis sumurmėjo jam į ausį "krambambolė", greitakalbe išpylė:

- Driežai atsisako rištis per liemenį numerius, bo jie, kaip išsireiškė Kairinis, ne koks inventorijus… Nebent…

Tačiau Emailo žodžius užgožė griausmingas baigiamasis "GULbinų" posmas:

---

[19] Kurią šioje kalbos vietoje jam rekomendavo padaryti sieldaktariai (vakaruose negražiai vadinami logopsichais), kad sužadinti minios smalsumą.

[20] Agentūra "Eta" už reklamą sutiko aptarnauti pestivalio organizatorius, o ženklas atrodė taip – "@", paprasti žmonės šiam ženklui davė tokius vaizdingus pavadinimus kaip "Bliamba", "Kringelis" ir pan. Todėl LDK buo įprasta bendrauti frazėmis: "Šįryt "Bliamba" atnešė žinutę iš Jono…"

“Ko tu tyli?
Na, ko neėdi?
Tai gal tau kaulai per prasti?..”

- Švenčiausiasis Perkūne, kas tas “nebent”?
- Nebent vakarienei gaus po porą keptų jaučių mura… muralinei nuoskaudai apmalšyti…
- Gerai, gerai, gaus jie tuos savo muralinius jaučius, tik tegul kyla iš drakodromo, nes žmogeliai užsilauks… Ir tegul neužmiršta gaisrinės bokšto, kaip sutarėm. Girdi?

Pasiuntinukas užmerkė akis, pusbalsiu pakartojo frazę ir, šokęs į ryškiaspalvį “Etos” vežimą, nurūko į drakodromą. Petrauskis pasisuko krantinės pusėn: dauguma žmonių, mažai klausydami (išskyrus gauruotus odinšvarkius paauglius), plepėjo tarpusavy, tarpueiliais zujo riešutų, bandelių ir giros pardavėjai, šalia gelsvarudžių “Vyturio” daryklos palapinių jau pradėjo formuotis alaus ištroškusiųjų eilė. Ką gi, publika berods jau pribrendo reginiui. O kol kas…”GULbinai” pagaliau užbaigė savo dainelę apie trolius ir kaulus, kurią ilgaplaukiai sunkiųjų dainuškų mėgėjai palydėjo garsiu pritariančiu riaumojimu, kratydami ilgaplaukes galvas… Petras garsiai supliauškėjo delnais į mikrofoną:

– Dėkui, “GULbinams”, gerbiamieji žiūrovai, o kolei kas, kviečiu jus pabūti gerbiamais klausovais, mat iš pakaunės drakodromo, mano žiniomis, ką tik jau pakilo drakai… Jungiu komentatorių Kuną Linugėlį, kurs tiesiogiai stebi driežų – sparnuočių skrydį iš mobilaus skraidančio baliono. Taigi, Kunai…

Jis pasilenkė ir, pūkšdamas, greitai įsuko didelės medinės dėžės (ant kurios puikavosi ryškiaspalvis garsiosios jeponų cecho “Šony” užrašas) šone stirksančią raudoną rankenėlę. Pasigirdo garsus zvimbimas ir skirtinguose aikštelės kraštuose nervingai strypinėję keturi baltaskverniai kriviai ūmai atgijo – iš jų skirtingų gerklių išsiveržė visiems kauniečiams iki skausmo pažįstamas Kuno Linugėlio balsas:

– Ačiū, Petrai… Ką gi, gerbtini kauniečiai ir kaunietės, šventės organizatorius nė čiut čiut neapsiriko: ką tik į padebesius nuniro visi penki drakai. Maždaug už penkių minučių jie pasieks šventės vietą, kur turėtų šauniai pranerti po naujojo tilto apačia… Kadangi drakonams po pilvais parišti skirtingi numeriai, visi žiūrovai galės aiškiai matyti kursai būtent driežas, išsiveržęs, plasnoja priekyje…Taaigi…

– Taigi, Kunai, kuris gi iš drakų šiuo metu pirmauja? – paskubėjo paklausti Petrauskis.

– Mmm… Debesys kiek užstoja vaizdą… Mhm… A, šitaigi! Matau, matau, kaip penketas didžiulių driežų jau išniro iš debesų pasluoksnio ir… Pirmasis, pirmasis, berods… Taip! Pirmasis, prašiepęs raudonus nasrus, lekia Fachsas… Už jo, tik per kelis sparnų mosnius plasnoja Kairinis, o trečiasis… Į trečiojo vietą, snukiu nustūmęs Tarių, ką tik išsiveržė Gerėnas… Ai, ai, kas gi tai?..

Iki žiūrovų dangumi atsirito tolimas įsiutęs riaumojimas.

– Vaje, vaje, drakai trinasi šonais, kad net žiežirbos žyra – tai Tarius nori grįžti į trečiojo poziciją… O Gerėnas, gi, muistosi ir šiepia nasrus…

– Varyk, Tariau! Davai Gerėnui! – pasigirdo iš minios lažybininkų šūksniai. Grupelė centrinio Velniaus universiteto studentų gana darniai ėmė skanduoti “Fachsas, Faachsas, Faaaachsas!…”, jiems nedelsdami atsiliepė Kairinio gerbėjai (daugiausia vietiniai kauniečiai) ir virš minios ūmai kilo lengvas šumulys, kuris, vis gi neužgožė…

Riaumojimo, kuris šįsyk pasigirdo jau nebe taip toli.

– Gerėnas perliejo Tarių savo žvynuota uodega! – uždusęs suriko į mikrofoną Linugėlis. – O tasai naguota letena taikosi grybštelti Gerėnui į šoną… Vaje, vaje, gerbtini kauniečiai, šitie drakai, sakau jum, susikibo nejuokais… Netrukus jie išnirs iš už upės posūkio ir mūsų transliacija nutrūks, bo balionas jau nebespėja paskui skrendančių driežų būrį, ale jūs, reik manyt, greit galėsit viską pamatyt savo akim, bo tiltas jau nebetoli…

Žiūrovai sukruto, ėmė žvalgytis, netrukus kažkuris, į medį pasilipęs paauglys šūktelėjęs, ištiesė ranką: tolumoje išryškėjo penketas greitai artėjančių juodų taškų. Tačiau du iš jų skrido kur kas žemiau likusių…

– Ai, ai, matau, kaip Gerėnas ir Tarius, vis dar riejasi ir bando nustumti snukiais viens kitą, plakasi ilgomis ausimis bei purškia karštus garus iš šnervių, tačiau jų greitis žymiai lėtėja ir… Žvelkit gi, žvelkit!

Kažkas garsiai nepadoriai nusikeikė. Du susikibę taškai it akmenys smigo žemyn, į upę ir žiūrovus pasiekė garsus “Pūūkšt!”, o išsiliejusios bangos toje vietoje, ūžtelėjo į krantą, užgriebdamos pakrantės ledų kioskelį…

Pasipurtęs, Petrauskis, pamatė, kad laikas transliaciją perimti į savo rankas, mat suglebę kriviai teperduoda vien abejingą tuščio eterio šnypštimą…

– Kaip matome, gerbtini žiūrovai, du drakai jau iškrito iš rungtynių.. – pranešė Petras. – Ledų kiosko savininko prašyčiau nesijaudinti – jo nuostoliais pasirūpins “Rauda”…Apgailestauju dėl stačiusiųjų už Gerėną bei Tarių, kur dabar murkdosi upės vandeny… Reik manyt, drakai netrukus išnirs ir šis jaudinantis incijidentas pasibaigs…

Iš juodo vandens beveik vienu metu, prunkšdamos purslų debesis, išniro dvi tamsios galvos ir drakonai, vis dar piktai baltakiuodami viens kito pusėn, iškėlę uodegas, nuplaukė į skirtingus krantus… Tuo tarpu…

– Pasibaigė laimingai… Gerbiami stačiusieji, kreipiu jūsų dėmesį, kad netrukus jau bus matyti pirmo atplasnojančio drako numeris ir mes sužinosime, kursai jų lekia pirmas…

Minia, kuri užkandusi žadą, stebėjo incijidentą, vėl sušurmuliavo.

– Reik pasakyti, jog iš pono komentatoriaus kalbos buvo galima suprasti, jogei pradžioje į priekį išsiveržė drakas Fachsas, bet ar taip tebėr?..

– Tebėr, tebėr! – pasigirdo iš minios azartiški velniečių studentų šūksniai, kuriem tučtuojau atsiliepė galingas kauniečių “Nė velnio!” Drakai jau buvo gana arti, ore ėmė stiprėti daugeliui gerai pažįstamas odinių sparnų keliamas gausmas.

– Taaigi… Manau, gerbtini kauniečiai, tie, kur turi toliamačius jau gali… – Petrauskis pats prisidėjo prie akių tolmatį. – Gali pasakyti, kursai sparnuotas žvynuotis lekia pirmas… Ir, turiu pasakyti, kad tai daro Kairinis! Jam įkandin karštu garu šnopuoja Fachsas, o už jo galingai mojuoja sparnais Gagarenas. Taaigi…

Minios šurmulys užgožė Petrauskio žodžius. Rėkdami “Apgavystė!”, keletas velniečių studentų susikibo su ne mažiau aršiais Kairinio gerbėjais ir jų link, galingais pečiais sklaidydmai minią, iškart nuskubėjo tamsiašvarkiai “Kebaba” apsauginiai.

– Bet tai dar nieko nereiškia, – paskubėjo pridurti Petrauskiis. – Juk laimės tasai drakas, kam pavyks neriant po tiltu nugriebti spalvotą jaučio pūslę…

Šurmulys kiek aprimo – žmonės (net pats drakas Beplunksnis, kurio kaspinas jau visai aprūko nuo susijaudinusio šnopavimo) įsitempę stebėjo staigiai artėjančius drakonus.

– Kairinis vis dar neužleidžia savo… ooo… Pozicijos, – tarstelėjo nenuleisdamas nuo akių tolmačio (nors drakai jau puikiai matėsi ir plika akim) Petrauskis. – Bet, kaip minėjau, ne tik sparnų žvitrumas lemia varžybų laimėtoją…

Siūlyčiau kiek pakreipti galvas ir pažvelgti į po tiltu kabančią, vėjo plaikstomą pūslę… Ar sugebės, ar pataikys Kairinis pagriebti ją savo letenom?.. Nagi, nagi…

Drakų trejetas it uraganas prašniokštė pro šalį, keldami mažas bangeles upės paviršiuje, daugeliui miestiečiu vėjas pagavo nuo galvų kepures. Matėsi, kad Gagarenas jau susitaikė su trečiaja vieta (o gal pasimokė iš liūdno Tariaus ir Gerėno likimo) ir nebebando lenkti Fachso, kai šis, iš paskutiniųjų plakdamas sparnais bandė pralenkti Kairinį… Iki tilto beliko kokios penkios dešimtys metrų ir žmonės jau nebenustygo vietoje: daugelis lipo ant suolų, kad geriau matytų, kažką rėkė, mojavo rankomis, Velniaus studentai kažką skandavo, aukštųjų svečių ložėje prakaitą nuo kaktos šluostėsi didkunigis Valdamkus, susijaudinęs Petrauskis net nebematė, kad tupintis ant peties Zosiukas prikišo smalsią nosį prie mikrofono, tad visi keturi kriviai – garsokalbiai sąžiningai perdavinėję tuščio eterio šnypštęsį, staiga buvo priversti persijungti į duslų nutrijuko niurzgimą – šnopavimą… Tačiau visus ūmai permušė žemas Beplunksnio urzgesys – susijaudinęs drakų vadovas (tik daug vėliau Petrauskis sužinojo, kad šis per tarpininkus turtorealizatoriuje buvo pastatęs nemažą auksinių sumą už Fachsą), netikėtai ėmė plakti sparnais, stora uodega nervingai trankydamas žemę – sukeltas dundesys prilygo ritmingo kareivių pulko žygiavimui…

– Kairinis neria po tiltu!, – išrėkė pusiau užkimęs Petrauskis. – Ar pataikė? Ar pataikė jis pagriebti…?

– Pūslę…, – užbaigė už Petrą minios balsai…

O Kairinis jau buvo kitoje tilto pusėje ir staigiai šovė aukštyn į orą, riaumodamas iš nusivylimo, nes…

– Jo letenos tuščios! Tuščios, gerbtini kauniečiai, taigi… Dabar žvelkim kaip neria Fachsas!

Petrauskiui už nugaros ūmai pasigirdo keiksmai bei pasipiktinę šūksniai – susijaudinęs drakas Beplunksnis, plakdamas sparnais jau buvo pakilęs per keletą metrų į orą, tuo užstodamas vaizdą gerai dešimčiai žiūrovų… Drako kaspinas buvo virtęs į mažą nuodėgulį, žioruojantį po kaklu…

It žalias žaibas, besitaikantis į kadaruojančią raudonspalvę pūslę Fachsas nėrė po tiltu ir…

–Aaaach.., – nusirito vieningas atsidūsėjimas per žiūrovus.

Išniro kitoje pusėje, nuleidęs snukį į savo letenas. Šios buvo tuščios… Drakas iš inercijos taip dar nulėkė apie tris dešimtis metrų, vis taip pat tebespoksodamas į savo letenas, kol, susigriebęs, ėmė tankiu sparnų plazdesiu mažinti greitį…

Pasigirdo dundesys bei lūžtančių lentų traškėjimas – tai staiga nustojęs sparnais plasnoti Beplunksnis iš keleto metrų aukščio tėškėsi ant pakylos… Bet niekas per daug neatkreipė į tai dėmesio.

– Teliko Gagarenas…, – spėjo sušnibždėti į mikrofoną priblokštas Petrauskis, o po tiltu neskubėdamas (kadangi nebuvo jį besivejančių konkurentų), su beveik iškilminga gracija nunėrė Gagarenas ir visi galėjo aiškiai matyti, kaip raudonspalvė pūslė kabalduoja jo letenose, kai drakas pasirodė kitoje tilto pusėje.

– Kuris ir tapo…, – vis tebešnabždėjo Petras (kuris širdyje slapta sirgo už Fachsą). Čia jis atsipeikėjo ir, prisiminęs pareigas, užrėkė: – Tapo pirmuoju Velniaus tiltų šempinoju! Pasveikinkim jį! Pasveikinkim stačiusius už jį! Gagarenas – pirmasis drakas laimėjęs tiltinių lenkčių rungtynes…

Minėtasis driežas it pašėlęs skraidžiojo po pakrantę, darydamas beprotiškas oro figūras, o letenose atsargiai tebelaikydamas pūslę. Pakilę kiek aukštėliau jo triumfo skrydžius niūriai stebėjo Kairinis ir Fachsas. Daugelis minioje piktai spjauudėsi, tačiau buvo ir išsišiepusių iki ausų, kurie pradėjo pamažėle būriuotis šalia turtorealizatoriaus… Tiek kauniečių, tiek Velniaus studentai spoksojo vieni į kitus it

musę kandę, kol pagaliau abiejų grupių žvilgsniai gana veningai nukrypo artimiausios alaus pavėsinės link.

"Kodėl jie neskrenda atgal į drakodromą?", – karštligiškai susimąstė Petrauskis. Ir, staiga prisiminęs, žvilgtelėjo gaisrinės bokšto pusėn. Taip ir yra! Gvardiečių kapitonas, persisvėręs pro bokšto langą mojavo rankomis ir kažką šaukė (matyt prakeiksmus ar pagyras nugalėtojui).

– Dėmesio, dėmesio! Prizo: tikslios miniatiūrinės sidabrinės tilto kopijos įteikimas bei nugalėtojo pagerbimas įvyks po keletos minučių. Prizą įteikti bei paspausti drakui leteną pažadėjo pats didkunigaikštis Adas Valdamkus! Na, o vėliau jus pakviesime stebėti drakų atliekamo grupinio ekrobatinio skraidymo oro figūrų, o dar vėliau jums vėl koncvertuos "GULbinai" bei kviestinė anglių muzikos žvaigždė S.Tingas.. O jau visai vakare išgirsime ir pamatysime kultinės rusėnų orko[21] grupės "Pompilijaus Akvariumas" pasirodymą… Tačiau…

Petras padarė dramatišką pauzę. O kad dar labiau atkreiptų į save dėmesį pastukseno nagu į mikrofoną…

– Duk, duuk, dūūūk, – griausmingai užmaurojo garsokalbiai – kriviai ir šviežio reginio įkaitinta minia pagaliau atkreipė kiek dėmesio į organizatorių.

– Tačiau yra žmonių… Sakyčiau, net ne žmonių, o piktybiškai nusiteikusių ypatų, kurie pasinaudojo visais jumis čia susirinkusiais… Pasinaudojo jūsų, darbinykai, sunkiai uždirbtais variokais, jūsų, studentai, egzaminuose išprakaituotomis stipendijomis, jūsų, gerbiami vaizbūnai, sumanumo ir apsukrumo dėka užsidirbtais sidabriniais…

Kalbos minioje kiek aprimo, o daugelio akys išsiplėtė – šitaip žmogus sureaguoja pirmomis sekundėmis, kai pajunta, jog nebėra prie juosmens turėto variokų kapšelio…Petras patenkintas atsikrenkštė, pastebėjęs, jog Kairinis tarsi netyčiomis, niūriai sukdamas viršuje ratus, prisiartino prie gaisrinės bokšto.

– Kalbu, gerbtinieji apie bjauriuosius Kopyraito pažeidėjus, apie tuos, kurie vėpsojo į jūsų regėtą oro šou, nesumokėję nė grašio, dėl ko jūs patys turėjote mokėti kur kas didesnį žiūrovo mokestį…

Į medžius sulipę paaugliai tik bjauriai sukikeno. Tačiau jų balsus ūmai permušė baisus rėksmas:

– Gelbėėėkit! Sargyyy….aaa! Aaaa! Šauliai, arbaletininkai, zenitinykai, ietinyyyy…kai! Gelb…

It trapią lėlę, pastvėręs už kojos, Kairinis atsargiai skraidino upės link žemyn galva kabantį ir besiplūstantį gvardijos kapitoną… Petras niūriai tebetęsė:

– Man sunkiai sekėsi atkalbėti varžybų dalyvius drakus, kad šie nenubaustų veltui į jų oro meną spoksančių piktaveislių ypatų savo papratimu… Tačiau kaip pirmajam kartui šie, pagarbos verti driežai, sutiko apsiriboti menkučiu perspėjimu…

Petras peržvelgė paupės medžių šakas, kur vos prieš minutę it obuoliai kyšojo paauglių galvos. Dabar vėjas teplaikstė tuščią medžių lapiją… Sparčiai tuštėjo ir paupyje stovinčių namų langai, pro kuriuosį varžybas dėbsojo jų gyventojai. Tuo tarpu kapitonas nusprendė pakeisti taktiką – iš karinio perėjo į juridinį žargoną:

– Teisman… Teis… Užtampysiu ieškiniais dėl muralinės ir fizinės… Žalos! Neturite tei…

Jo rėksmą nutraukė garsus pūkštelėjimas, kai iš maždaug dešimties metrų drako paleistas žmogus paniro į Nepraris bangas… Ir po penkių sekundžių išniro, kad pratestų nebaigtą sakinį:

---

[21] Muzikos stilius, pasižymintis gan drastišku ir energingu gitarų "pjaustymu". Dar ji vadinama "orkų" muika ir tik visiški užsispyrėliai, mėgstantys viską apversti aukštyn kojomi pastaruoju metu ją ėmė vadinti "roko" muzika…

– …sės! Už… Užtampysiu teismuosna!

Bet drakas jau sklendė tolyn, o prie vandenyje besimurkdančio gvardiečio jau skubėjo “Kebabos” tvarkdarių mototrolinė valtis…

***

Žmonės, būkite žmoniški! Tai svarbiausia jūsų pareiga.
(Draką atitempus prie odalupių)

“Visa laimė, kad vežimaičių judėjimas čia uždraustas, o tai prasilenkt būt neįmanoma”, – Petras lėtai ėjo ankštoka senamiesčio gatve papsėdamas savo molinę pypkutę ir grožėdamasis vakarėjančios saulės raudonai nutviekstais Kauno mūrais… Va ir Aleksoto tiltas. Petras pasirėmė ant turėklų, pastovėjo geras penkias minutes stebėdamas sraunią Nepraris tėkmę bei leisdamas padangėn kvapnaus tabako dūmų kamuolius. Po to vėl patraukė tolyn.

Štai jis priėjo Vandos pensioną, kurio palėpėje vis dar nuomojo kambarį. Šalimais, prie įėjimo didelėmis rėksmingomis raidėmis puikavosi skelbimas:

“Tik Kunigaikštijos piliečiams ir jos garbingiems svečiams!
Drakas Kairinis, pagarsėjęs oro ekrobatikos meistras,
Pagrindinių prizų Jeuropos, Amerigos ir Jeponijos turnyruose laimėtojas
Oro figūros “Kobra” išradėjas, neprilygstamiausias oro asas
Nudžiugins visus žiūrovus (-es) nepakartojamu oro šou
Penktadienį praskries po tiltu Kaune pilvu aukštyn!
Taip dar niekas neskrido ir vargu ar kada skris…
Šou stebės pats sportinių vežimaičių rungtynių “Mormulė – 1” meistras
Hako Mikinenas”

Nusišypsojęs, Petrauskis palingavo galvą ir ėmė kilti girgždančiais mediniais laiptais į viršų. Ną ką gi, jis atliko savo pareigą – rudeniniai drakų pestivaliai į Kunigaikštiją pritraukia vis daugiau turtistų, investicijos teka upėmis – statomi nauji tiltai, įrenginėjami žiūrovų podiumai abiejose Nepraris upės pusėse, platinami nepaprastai populiarūs lankstinukai ir marškinėliai (net šarviniai marškiniai) su žymiausių drakų atvaizdais. Žmonės turėję namus upės pakrantėje pardavė juos už gerus pinigus ir dabar ten skubiai įrenginėjami prabangūs viešbučiai, daugelis kurių pretenduoja į tris ir daugiau kryžiukų. Drakų letenų įspaudai molyje (vadinamieji drakongrafai) jau renkami prisiekusių kolekcionierių.

O ir drakams gerokai palengvėjo rudeninės jų kelionės į pietus – na, bent jau Kunigaikštijos teritorijoje. Mat vos praskridus pasienį, jų jau laukia ryškiaspalvėmis vėliavomis pažymėtos nusileidimo vietos kur keliauninkai šeriami kepta mėsa ir net prausiami, (jei to tik panori), o ištisos masažuotojų komandos ruošia patyrusius pestivalių meistrus – drakus tų metų šventei. Tuzinai smalsių vietinių ir užsienio šurnalistų uždavinėja ten klausimus nusipelnusiems skrydžiu po tiltu šempinjonams apie šių pasiekimus, asmeninį gyvenimą, hobi (kartais pasitaiko net ne visad tinkamų klausimų – už ką perpykęs drakas gali nušutinti karštu garu iš šnervių). Kopyraitų pažeidėjų nebeatsiranda – niekam nesinori išsmaudyti srauniuose Nepraris vandenyse visos Kunigaikštijos akivaizdoje… O viena drakų pora, Ėgnalynis ir Visagynė Drūkšiai, pasakoja, ir visai susigalvojo net žiemoti kunigaikštijoje. Įsitaisė, kažkur irštvą kalne netoli Velniaus. Ir jau susitarė su vietiniais apsukruoliais, kad jų kaimus žiemą snausdami apšildys... Mat, kad ir snausdami, savo karštu kvėpavimu, drakai

taip įkaitina vietinį ežeryną (kuris požeminiais vandenim susisiekia su kalnu), jog garas nuo to, sako kamuoliais verčias… Gal ten ir žiemos visai nebus?..

Užlipęs palėpėn, Petras atsipūtė, išsitraukė iš užančio snūduriuojantį Zosiuką ir paguldė ant lovos. Nutrijukas pakėlęs snukutį, apsidairė, ir, neužuodęs dėmesio verto ėdalo kvapo, vėl užsnūdo, susirietęs į kamuoliuką. O Petraukis, atsidusęs, nuėjo prie darbastalio – braižyti Magdės muilo fabrikui naujo cecho (kuris turėjo gaminti alyvuogių bei ramunėlių aromato "Skūpos" serijos muilą "Velniaus prekybos" prekybiniam tinklui). Praslinko pora valandų, miestą ėmė gaubti sutemos. Petrauskis užsižiebė storą žvakę, nuėjęs pravėrė langą, pastovėjo, išrūkė pypkutę ir, atsidusęs, vėl grįžo prie darbo. Dar po poros valandų, ėmus urgzti pilvui, jis susimastęs pakrapštė ausį. Po to greitai plunksna suraitė raštelį

– Zosiuk! – pašaukė jis. Nepatenkintas niurzgesys iš lovos pusės rodė, kad nutrijukas prabudo. – Stverk savo kapliais krepšelį ir dui link parduotuvės.. Vakarienei ko partempsi. Tau – pusantro obuolio už tai…

Prie jo kojų iškart atsirito šiltas plaukuotas kamuolys. Petrauskis įteikė nutrijukui mažą karklinį krepšelį, įmetęs ten pat porą variokų ir išgrūdo pro duris. Pats, išsitraukė iš palovio paskutinį butelį alaus ir, atkimšęs, grįžo prie stalo. Pagurkšnodamas, jau norėjo imtis darbo, kai…

Laiptinėje pasigirdo duslus pūkštimas… Sunkūs žingsniai… Kažkas, kopdamas murmėjo: "Vis tas pat", "na ir skylė"…

– Velniai raguoti, – nusikeikė išradėjas.

Netrukus kambario tylą perskrodė mandagus:

– Bar, bar, bar…

– Rab, rab, rab… – neatsisukdamas atsakė Petras.

- Lab vakarėlį, pons išradėjau, - priemeris Šustrauskis buvo linksmai nusiteikęs ir kaip visada kvepėjo porteriu, - vis darbuojamės, nerimstam, dirbam per naktis?.. O kaip žiurk….eee… Nontrijuks gyvuojasi?..

- Išlėkęs apsipirkt, – niūriai burbtelėjo Petras, prisitraukdamas arčiau alaus butelį.

Nelaukdamas kvietimo, priemeris, pasidairęs, prisėdo ant tuščios senos ąžuolinės bačkos, likusios Petrauskio kambaryje po vieno itin linksmo vakarėlio.

– Turim problemų, – be užuolankų pradėjo jis, godžiais spoksodamas į Petrauskio alaus butelį…

***

- O kaip Dr… rrr.. Drakas su Giriniu per Atlantus skrido, oi, - apsiblausęs dzūkelis alkūne užkliudė bokalą ir tas triukšmingai griuvo ant šono.

- O čia jau, vaikas, visai kita istorija, - nusišypsojo kurpius.

Ir kiti alaus bokalai, - skubiai pridėjo kalvis.

Gediminas Kulikauskas© 2000 – 2001

Iliustracijos:
Nr. 1 "Lekia virtinėm, stūgauja, lyg grybų kašę išvertę…"
Nr. 2 " Išradėjas juk, visokius baibokus kuria, sumąstys ką nors, o mes jau, savo ruožtu, gonoraro jam nepašykštėtume, - tęsė Šustrauskis, tiriamai žvelgdamas išradėjo pusėn.
Nr. 3